

371.92806

พ ๒๕๓ ๐

๖๓

การศึกษาเปรียบเทียบเจตคติต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์

ของ

สมนึก ดุริยศักดิ์

25 ส.ธ. 2545

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาพิเศษ

พฤษภาคม 2545

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๖ ๒๕๔๖๘

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการศึกษาพิเศษ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน
(ศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิ์สาร)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(ศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิ์สาร)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุษณีย์ อนุรุทธวงศ์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดารณี ศักดิ์ศิริผล)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาพิเศษ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.นภาพร หะวานนท์)

วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2545

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงของศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิ์สาร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุษณีย์ อนุรุทธวงศ์ อาจารย์ ดารณี ศักดิ์ศิริผล ที่กรุณาให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนปริญญานิพนธ์ได้ประสบความสำเร็จด้วยดี พระคุณนี้ผู้วิจัยจะขอจารึกไว้ตลอดกาล

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ นางสาวผกาทิพย์ แก้วผณีกรังษี ศึกษาานิเทศก์ 9 ผู้ประสานงาน ฝ่ายนิเทศกลุ่มภาษาไทย สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่ให้ความเมตตาแนะนำ ตรวจสอบและแก้ไขแบบสอบถาม ให้มีความสมบูรณ์

ขอขอบคุณท่านผู้บริหารโรงเรียนและคณาจารย์ในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครทุกท่าน ที่เมตตาให้กำลังใจ และสนับสนุนมาตลอดระยะเวลา

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุก ๆ ท่านที่ช่วยสนับสนุนให้คำปรึกษา และกำลังใจที่ได้รับ ตั้งแต่ต้นจนจบ ทำให้ปริญญานิพนธ์สำเร็จสมความปรารถนาตั้งใจของทุกคนที่ตั้งใจ สิ่งใดที่เป็นประโยชน์ขอได้โปรดนำไปใช้เพื่อพัฒนาการศึกษาช่วยเหลือเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาต่อไป

สมนึก ดุริยศักดิ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
เอกสารที่เกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา	7
เอกสารที่เกี่ยวกับการเรียนร่วม.....	19
การเรียนร่วมความหมายของการเรียนร่วม	19
เอกสารที่เกี่ยวกับเจตคติ	26
งานวิจัยเกี่ยวกับเจตคติในประเทศ	33
งานวิจัยเกี่ยวกับเจตคติต่างประเทศ	34
สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า	36
3 วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	37
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	37
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	38
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ	39
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	41
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	41

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
ตอนที่ 1 ความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร	45
ตอนที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วม ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร	53
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	56
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	56
สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	56
วิธีการศึกษาค้นคว้า.....	56
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	58
อภิปรายผล	58
ข้อเสนอแนะทั่วไป	59
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	60
บรรณานุกรม	61
ภาคผนวก	65
ประวัติย่อของผู้วิจัย	85

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงค่าสถิติพื้นฐานด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ที่เหมาะสมกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จำแนกเป็นรายข้อ	44
2 แสดงค่าสถิติพื้นฐานด้านลักษณะและความสามารถ ในการเรียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จำแนกเป็นรายข้อ	47
3 แสดงค่าสถิติพื้นฐานด้านลักษณะการจัดการเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จำแนกเป็นรายข้อ	50
4 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของระดับเจตคติต่อการจัดการศึกษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร	53
5 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของระดับเจตคติแต่ละด้านของ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนต่อการจัดการศึกษาของ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโครงการเรียนร่วม ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร	54

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่สามารถก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา คือการดำเนินแผนงานของผู้บริหารโรงเรียนและการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรการสอน วิธีการสอนและการนำไปปรับปฏิบัติใช้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาอาจมีความไม่สัมพันธ์กันซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาโดยตรงมีผลทำให้เกิดภาวะไม่ต่อเนื่องหรือหยุดนิ่งในการพัฒนาคุณภาพและศักยภาพของเด็ก การจัดการศึกษาพิเศษเป็นการศึกษาที่มุ่งจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาได้เรียนรู้อย่างเหมาะสมกับสภาพร่างกาย จิตใจ ความพร้อม ความสามารถและพัฒนาศักยภาพได้อย่างเต็มที่เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้เช่นบุคคลปกติทั่วไป พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 2 เรื่องสิทธิ เสรีภาพและหน้าที่ของบุคคลในด้านการศึกษา มาตรา 9 บุคคลมีสิทธิได้รับ/มีส่วนร่วมมีความเสมอภาคในการได้รับโอกาสทางการศึกษาตลอดชีวิตโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถและความสนใจของบุคคลนั้น มาตรา10 วรรคสอง “รัฐต้องจัดการศึกษาให้แก่เด็กทุกกลุ่มไม่ว่าจะเป็น เด็กปกติ เด็กด้อยโอกาส เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เด็กที่มีความบกพร่องด้านการสื่อสารและการเรียนรู้ เด็กที่มีสุขภาพหรือร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ บุคคลซึ่งไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส หรือบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ วรรคสาม การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการใน วรรคสอง ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย มาตรา 43 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย มาตรา 55 บุคคลซึ่งพิการหรือทุพพลภาพมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง / สำหรับกรุงเทพมหานคร สำนักการศึกษาเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาให้แก่เด็กในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ได้นำนโยบายของกรุงเทพมหานครมากำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาของสำนักการศึกษาในระยะแผนพัฒนากรุงเทพมหานครฉบับที่ 5 (พ.ศ.2540-2544) นโยบายข้อที่ 6 การช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานครเริ่มดำเนินการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิการ ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 8 แห่ง เมื่อปีพ.ศ. 2534 ต่อมาในปี 2542 ได้ขยายโครงการเพิ่มเป็น 51 โรงเรียน เพื่อรองรับจำนวนเด็กพิการที่เพิ่มขึ้นโดยมุ่งให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนให้เด็กด้อยโอกาสกลุ่มต่างๆได้รับการศึกษา

ขั้นพื้นฐานเท่าเทียมกับเด็กปกติ จากการสำรวจข้อมูลจำนวนเด็กและครูในโรงเรียนที่เปิดดำเนินการสอนตามโครงการเรียนร่วมของสำนักงานการศึกษา จำนวนของโรงเรียน ครู เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในปีการศึกษา 2543 พบว่ามีจำนวนถึง 838 คน จากจำนวนเด็กปกติทั้งสิ้น 58,012 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 จำนวนครูที่สอนในโครงการเรียนร่วมที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษ จำนวน 36 คน จากจำนวนครูปกติ 2,663 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3 (กองวิชาการ สำนักงานการศึกษา, 2543) จากรายละเอียด แสดงถึงจำนวนเด็กในโครงการเรียนร่วมมีจำนวนน้อยกว่าเด็กปกติมาก การศึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนา "คน" ให้มีคุณภาพมีความสามารถเต็มตามศักยภาพให้สามารถช่วยเหลือตนเองและอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข การพัฒนา "คน" ถือเป็นหัวใจที่สำคัญของการพัฒนาการศึกษา ปรัชญาการศึกษาพิเศษเป็นที่ยอมรับกันว่าไม่มีสังคมใดไร้คนพิการดังนั้นเมื่อคนพิการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและเรา ไม่สามารถจัดคนพิการออกไปจากสังคมได้จึงควรเตรียมผู้พิการตั้งแต่เยาว์วัยให้มีความพร้อมที่จะดำรงชีพอยู่ในสังคมได้ เด็กที่มีความต้องการพิเศษควรมีสิทธิได้รับการศึกษาเช่นเดียวกับเด็กปกติ ดังนั้นเมื่อรัฐจัดการศึกษาให้แก่เด็กปกติแล้วก็ควรจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษด้วยเพื่อช่วยให้เด็กได้มีความเข้าใจซึ่งกันและกันซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะทำให้บุคคลเหล่านั้นสามารถดำรงชีพร่วมกันได้ในสังคมอย่างมีความสุขเมื่อเขาเติบโตเป็นผู้ใหญ่ (ผดุง อารยะวิญญู ; 2539) การศึกษาของเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นอีกเป้าหมายหนึ่งที่รัฐได้ให้ความสำคัญและถือเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่จะต้องได้รับการพัฒนารวมทั้งให้ความเสมอภาคทางการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งโอกาสที่จะได้รับการศึกษาตามสิทธิขั้นพื้นฐาน สถานที่จัดการศึกษาของเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้ดีที่สุดก็คือโรงเรียนเพราะเป็นก้าวแรกของการเข้าสู่สังคมและควรเป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาพิเศษเพื่อจะช่วยเหลือและพัฒนาศักยภาพของเด็กให้ถึงขีดสุดได้ตามวุฒิภาวะ ดังนั้นในการจัดการศึกษาของเด็กจะต้องมีความสอดคล้องกันระหว่างแนวความคิดของผู้บริหารโรงเรียนและการดำเนินการของครูผู้สอนจึงจะทำให้ได้สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษในการเรียนต่อไป (Reynolds & Birch ,1977)

ในการจัดการเรียนร่วมควรครอบคลุมถึงการบริหารและการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องการจัดหลักสูตรที่ได้มีการปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็กความต่อเนื่องของแผนการเรียนการสอน เครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นรวมถึงการให้บริการเสริมอื่นๆ แก่เด็กควรสอดคล้องกับความต้องการของเด็กเพื่อการพัฒนาศักยภาพให้ถึงขีดสุด จะเห็นว่าการจัดการเรียนร่วมจะประสบความสำเร็จได้ต้องมีความพร้อมด้านบุคลากร อุปกรณ์การเรียนการสอน ต่างๆจะต้องมีการวางแผนที่รอบคอบรัดกุมและร่วมกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องและต้องตระหนักถึงการกำหนดแผนงานที่เอื้อต่อการจัดการเรียนร่วม แนวทางการจัดการศึกษาของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะจัดการศึกษาในลักษณะของการเรียนร่วมกับเด็กปกติให้มากที่สุด หากไม่สามารถเรียนร่วมในลักษณะดังกล่าวได้เนื่องจากความพิการของเด็ก

ควรจัดเป็นชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนปกติ การนำเด็กเข้าสู่ภาวะปกติให้มากที่สุดเป็นการพัฒนา ศักยภาพวุฒิภาวะให้สามารถปฏิบัติสิ่งต่างๆทั่วๆไปในชีวิตได้ดีขึ้นโดยวิธีการจัดให้มีการศึกษา ต่างๆตามความสามารถและทักษะของเด็กแต่ละคนการจัดการเรียนร่วมยังไม่ทั่วถึงและเพียงพอ เพราะการจัดการศึกษาต้องอาศัยการลงทุนในด้านงบประมาณและต้องใช้ค่าใช้จ่ายสูงถึง 8 เท่า ของเด็กปกติ หากเป็นการจัดการเรียนร่วมจะใช้ค่าใช้จ่ายลดลงประมาณ 2 เท่าของเด็กปกติ (สุกัญญา ขำเพชร, 2538) ลักษณะของการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมมีหลายวิธีแล้วแต่จะจัด ในรูปแบบใดจะต้องคำนึงถึงความสามารถและความต้องการของเด็กแต่ละคน สิ่งสำคัญของการ เรียนร่วมคือให้เด็กได้อยู่ร่วมในสังคมของคนปกติและได้ทำกิจกรรมหรือแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ร่วมกันระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ เพื่อให้โอกาสเด็กได้แสดง หรือทราบบว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและสังคมไม่ได้รังเกียจความพิการแต่สังคมให้การยอมรับและคอยให้ความช่วยเหลือรวมทั้งผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการศึกษ แบบเรียนร่วมต้องมีเจตคติที่ดีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ (สหพันธ์ เจริญยศ, 2540) การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนให้บังเกิดผลดีในทางปฏิบัตินั้น ผู้บริหารต้องมีเจตคติที่ดีต่อ การเรียนร่วมมีใจรักเด็กและจะต้องให้ความเท่าเทียมกันในทุกๆด้านต้องมีความรู้เรื่องการศึกษา พิเศษและวางแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเด็กในโครงการ เรียนร่วม จะเห็นได้ว่าผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลสำคัญในการจัดการศึกษาให้สามารถบรรลุ จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ หลักในการบริหารสถานศึกษา ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่จะเป็นผู้บริหารและวางแผนปฏิบัติงานกำหนดหน้าที่และวิธีการ ดำเนินงานของบุคคลในสถานศึกษา จัดทำระเบียบวัดผลการศึกษาให้เป็นไปตามหลักสูตร จัดโปรแกรมการเรียน แผนการสอน คู่มือประกอบการเรียนการสอนวัสดุอุปกรณ์การศึกษา ปรับปรุงคุณภาพทางการศึกษาให้เป็นที่ยอมรับของประชาชน กำหนดลักษณะงานมอบหมายงาน ให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถให้คำปรึกษาแก้ไขและนิเทศให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติ ตามหน้าที่อย่างถูกต้องครบถ้วนฝ่ายบริหารจึงมีหน้าที่และความรับผิดชอบมาก ต่างจากครู ผู้สอนซึ่งมีหน้าที่ในการสอนและเป็นผู้ปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดอาจทำให้เกิดความ ไม่สอดคล้องของความคิดเห็นและเจตคติทั้งจากแผนการสอนและการปฏิบัติงานในโครงการ เรียนร่วมหากผู้บริหารขาดความรู้ ความเข้าใจขาดความเห็นอกเห็นใจในการดำเนินงาน ขาดความ คิดริเริ่มและกล้าทำบางสิ่งบางอย่างเพื่อความก้าวหน้าและความเจริญของโครงการเรียนร่วม รวมทั้งการบริหารงบประมาณ การบริหารบุคลากรแล้ว โครงการเรียนร่วมที่วางไว้จะเกิดความ ยุ่งยากต่างๆและไม่ประสบผลทำให้เกิดความไม่ต่อเนื่องทางการศึกษาส่งผลต่อการพัฒนา ด้าน การศึกษาของเด็กโดยตรง (สุกัญญา ขำเพชร, 2538) ดังนั้นในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มี ความบกพร่องทางสติปัญญาในโครงการเรียนร่วมจะต้องมีความพร้อมในหลาย ๆ ด้าน รวมทั้ง ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความพร้อมต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผลของการศึกษาจะทำให้ทราบถึงปัญหาและความต้องการในการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติและคาดว่าผลที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้าจะเป็นแนวทางหนึ่งของการจัดเตรียมความพร้อมและนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประกอบการพิจารณาตัดสินใจเกี่ยวกับการขยายโครงการเรียนร่วมของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาเจตคติต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบ เจตคติของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการศึกษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นข้อมูลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา นำไปประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายการขยายโครงการทางการศึกษาพิเศษ และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาได้ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ และครูผู้สอน หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนและ/หรือผู้ช่วยสอนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2544

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 58 คน และครูผู้สอนจำนวน 116 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 174 คน เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงบุคลากรทุกคนของโรงเรียนโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544

2. ตัวแปรที่ศึกษา เจตคติต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในโครงการเรียนร่วมโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ ตำแหน่งของบุคลากรในโรงเรียน ประกอบด้วย

2.1.1 ผู้บริหารโรงเรียน

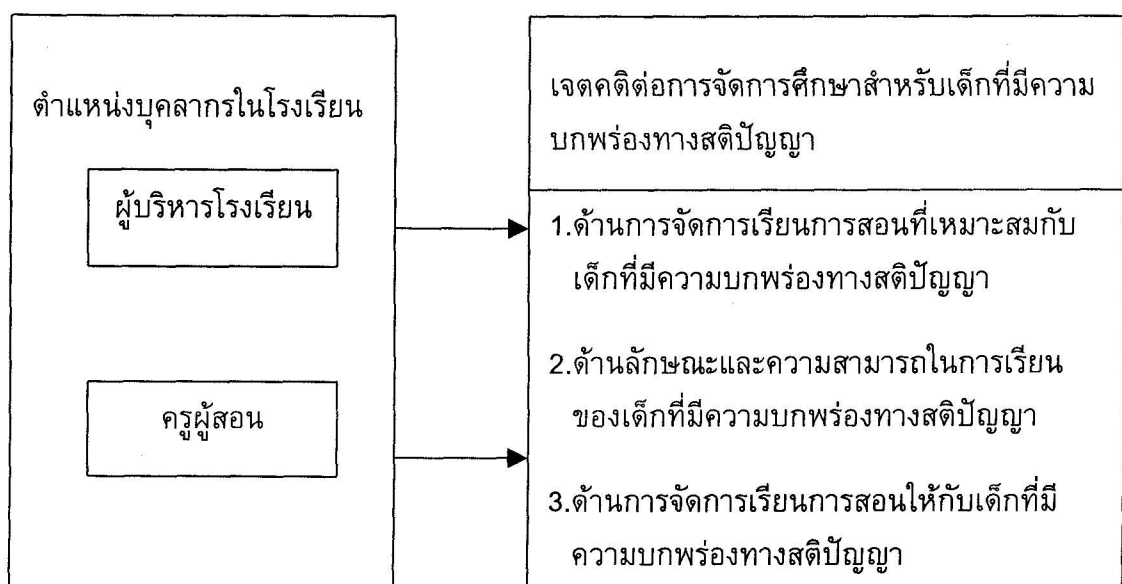
2.1.2 ครูผู้สอน

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ เจตคติต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโครงการเรียนร่วม

3. นิยามศัพท์เฉพาะ

เจตคติต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หมายถึง ความเชื่อ ความเข้าใจหรือความรู้สึกนึกคิดของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการศึกษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา คือ ความรู้สึกที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ความรู้สึกที่ดีต่อลักษณะและความสามารถของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาและความรู้สึกที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ความรู้สึกที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วม ความรู้สึกที่อยากสนับสนุนช่วยเหลือให้เด็กได้มีโอกาสเรียนรู้ตามทักษะความสามารถของเด็กแต่ละคน ให้เด็กได้มีการพัฒนาศักยภาพจนถึงขีดสุดตามวุฒิภาวะของเด็กแต่ละคนสามารถปรับตัวเข้าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมเช่นเดียวกับเด็กปกติและพร้อมที่จะเข้าสู่สังคม ความสามารถในการประกอบอาชีพและดำเนินชีวิตในอนาคตร่วมกับเด็กปกติในสังคมได้อย่างเป็นสุข

กรอบแนวคิดการศึกษาดังกล่าว

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความรู้สึก ความคิดและวิธีการสอนของบุคคล ย่อมแตกต่างกันออกไป โดยเฉพาะเรื่องที่ไม่ได้จำกัดความหรือมีขอบเขตจำกัดยิ่งมากเรื่องมากคนก็ยิ่งมากความคิดเห็นต่างกันไปแต่ถ้าได้มีการวิเคราะห์เจาะจงลงไปประเด็นที่เหมือนกันหรือในหัวข้อที่เหมือนกันก็อาจจะทำให้มีแนวความคิดเดียวกันได้ โดยเฉพาะในเรื่องการศึกษาได้เปิดโอกาสให้กับคนทุกคนได้มีโอกาสที่จะศึกษาหาความรู้โดยเท่าเทียมกันแต่ก็ยังมีเด็กบางกลุ่มที่ไม่มีโอกาสได้รับการศึกษาเหมือนกับเด็กปกติทั่วไป เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเขาเกิดมาและต้องการเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวและสังคมความบกพร่องในหลายๆด้านเป็นปัจจัยที่ทำให้ต้องเป็นผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานในการเข้าสู่สังคมเหมือนเด็กปกติทั่วไป ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

1. ความหมายของภาวะความบกพร่องทางสติปัญญา
2. ระดับความรุนแรงและลักษณะเฉพาะของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
3. ลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่เรียนหนังสือได้
4. การจัดการเรียนการสอนสำหรับหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเรียนได้
5. การเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่เรียนได้
6. หลักการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเรียนได้
7. หลักสูตรในแต่ละระดับชั้นเรียน
8. บุรณาการสำหรับครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนร่วม

1. ความหมายของการเรียนร่วม
2. รูปแบบการจัดการเรียนร่วม
3. โครงการเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ

1. ความหมายของเจตคติ
2. ส่วนประกอบของเจตคติ
3. การวัดเจตคติ

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยเกี่ยวกับเจตคติในประเทศ
2. งานวิจัยเกี่ยวกับเจตคติต่างประเทศ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

1 ความหมายของภาวะความบกพร่องทางสติปัญญา

1.1 ความหมายทางการแพทย์เป็นการนิยามตาม ICD - 10(International Classification of Disease) โดยองค์การอนามัยโลก (World Health Organization) ภาวะความบกพร่องทางสติปัญญา (Mental Retardation) หมายถึง ภาวะที่สมองหยุดพัฒนาการหรือพัฒนาได้ไม่สมบูรณ์ทำให้เกิดการบกพร่องของทักษะต่างๆ ในระยะพัฒนาการส่งผลกระทบต่อระดับเชาวน์ปัญญาทุกๆ ด้าน เช่น ความสามารถ ด้านสติปัญญา ภาษา การเคลื่อนไหวและทักษะทางสังคม มีความบกพร่องในเรื่องการปรับตัวอาจจะมีหรือไม่มี ความผิดปกติทางกายหรือทางจิตร่วมด้วย (กัลยา สุตะบุตร, 2535 : 25)

1.2 ความหมายตาม AAMR (American Association on Mental Retardation) หมายถึง ภาวะที่มีความจำกัดเกิดขึ้นมีผลต่อการปฏิบัติงานในขณะนั้น มีระดับสติปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ ปรากฏร่วมกับมีความจำกัดทางทักษะด้านการปรับตัวอย่างน้อย 2 ทักษะ หรือมากกว่า คือ ทักษะการสื่อความหมาย การดูแลตนเอง การดำรงชีวิตในบ้าน ทักษะทางสังคม ทักษะด้านการใช้สาธารณสมบัติ การควบคุมตนเอง สุขอนามัย ความปลอดภัย การเรียนวิชาการในชีวิตประจำวัน การใช้เวลาว่างและการทำงานทั้งนี้ต้องมีภาวะความบกพร่องทางสติปัญญาเกิดขึ้นก่อนอายุ 18 ปี (พัชรวิทย์ เกตุแก่นจันทร์. 2537 : คำบรรยาย) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าเกณฑ์การพิจารณาภาวะความบกพร่องทางสติปัญญาตาม AAMR มีดังนี้

1. ระดับสติปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย คือ อยู่ในช่วง 70 ลงไป
2. ลักษณะความจำกัดของทักษะในการปรับตัวต่อไปนี้อย่างน้อย 2 ทักษะ จาก 10 ทักษะดังนี้

- 2.1 การสื่อความหมาย (Communication)
- 2.2 การดูแลตนเอง (Self – Care)
- 2.3 การดำรงชีวิตในบ้าน (Home Living)
- 2.4 ทักษะทางสังคม (Social Skill)

- 2.5 การใช้สาธารณสมบัติ (Community Use)
 - 2.6 การควบคุมตนเอง (Self – Direction)
 - 2.7 สุขอนามัย และความปลอดภัย (Health and Safety)
 - 2.8 การเรียนวิชาการเพื่อดำรงชีวิตประจำวัน (Functional Academic)
 - 2.9 การใช้เวลาว่าง (Leisure)
 - 2.10 การทำงาน (Work)
3. ลักษณะความบกพร่องทางสติปัญญา เกิดก่อนอายุ 18 ปี

สรุปภาวะความบกพร่องทางสติปัญญา หมายถึง ภาวะที่สมองหยุดพัฒนาหรือพัฒนาได้ไม่เต็มที่ให้เกิดความจำกัดทางด้านความสามารถทางสติปัญญา มีระดับเชาวน์ปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์ปกติในทุกๆ ด้านปรากฏว่ามีความจำกัดทางด้านการเรียนและทักษะการปรับตัวให้สอดคล้องกับความต้องการใช้ชีวิตประจำวัน ตามสภาพแวดล้อมของสังคมปกติ อาจจะมีหรือไม่มี ความผิดปกติทางจิตร่วมด้วยทั้งนี้จะต้องเกิดขึ้นก่อนอายุ 18 ปี

2. ระดับความรุนแรงและลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ระดับความรุนแรง ความบกพร่องทางสติปัญญา แบ่งตามหน่วยงานที่ให้ ความหมายดังต่อไปนี้

2.1 ตาม ICD (International Classification of Disease by WHO)

ปัจจุบันใช้ ICD – 10 Edition 4 Revised (กัลยา สุตะบุตร. 2535 : 25) ซึ่งแบ่งระดับความรุนแรงของภาวะความบกพร่องทางสติปัญญาไว้ดัง ตาราง 1

การแบ่งระดับความรุนแรงของความบกพร่องทางสติปัญญา ICD 10

ระดับความรุนแรง	คะแนนของแบบทดสอบทางสติปัญญา (IQ)	ลักษณะเฉพาะ
น้อย (Mild)	50 – 70	พัฒนาการด้านภาษาช้า มีความสามารถในการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันได้และสามารถพึ่งตัวเองในเรื่องการดูแลตนเอง เช่น การรับประทานอาหาร การอาบน้ำ การแต่งตัวและการควบคุมการขับถ่ายรวมถึงทักษะที่ใช้ในชีวิตทั่วไปและงานบ้าน มักพบปัญหาในเรื่องการศึกษาในโรงเรียนโดยเฉพาะการอ่านและการเขียนมีความสามารถในการทำงานเชิงปฏิบัติมากกว่าเชิงวิชาการสำหรับปัญญาด้านสังคม,อารมณ์, พฤติกรรมและความต้องการในการแก้ไขและการสนับสนุนช่วยเหลือจะมีลักษณะคล้ายคลึงกับบุคคลที่มีสติปัญญาปกติ
ปานกลาง (Moderate)	35 – 49	มีพัฒนาการด้านภาษาค่อนข้างจำกัดระดับการพัฒนาของแต่ละคนก็มีความแตกต่างกันบางคนสามารถร่วมสนทนาง่ายๆได้บางคนทำได้แต่เพียงใช้ภาษาเพื่อสื่อความต้องการขั้นพื้นฐานบางคนพอเข้าใจคำสั่งง่ายๆเท่านั้นมีผลสัมฤทธิ์ในการดูแลตนเองและทักษะด้านการเคลื่อนไหวล่าช้ามีความก้าวหน้าในการเรียนรู้จำกัดแต่พอจะเรียนทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการอ่านเขียนและนับจำนวนได้โปรแกรมทางการศึกษาสามารถจัดให้แต่ละคนได้มีโอกาสพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่อย่างจำกัดเพื่อให้มีทักษะพื้นฐานบางอย่างที่จำเป็นบุคคลระดับปานกลางวัยผู้ใหญ่สามารถทำงานเชิงปฏิบัติง่ายๆได้ถ้างานนั้นมีการวางแผนทางการปฏิบัติที่รอบคอบและจัดให้มีคำปรึกษาแนะนำอย่างดี โดยทั่วไปจะไม่สามารถพึ่งตนเองได้เต็มที่และส่วนใหญ่จะสามารถพัฒนาความสามารถทางสังคมในการสร้างปฏิสัมพันธ์สื่อความหมายกับผู้อื่นและเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมง่ายๆ

ระดับความรุนแรง	คะแนนของแบบทดสอบทางสติปัญญา (IQ)	ลักษณะเฉพาะ
รุนแรง (Severe)	20 – 34	มีลักษณะคล้ายคลึงกับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับปานกลางมาก แต่มักพบสาเหตุทางพยาธิสภาพและมีสภาวะที่เกิดร่วมด้วย บุคคลกลุ่มนี้ส่วนใหญ่จะมีปัญหาของความบกพร่องด้านอื่นๆ ที่เกิดร่วมด้วยอย่างชัดเจน
รุนแรงมาก (Profound)	น้อยกว่า 20	มีความจำกัดอย่างมากในด้านการเข้าใจหรือทำตามคำขอร้องหรือคำสั่ง ส่วนใหญ่ไม่เคลื่อนไหวหรือเคลื่อนไหวน้อยมาก ไม่สามารถควบคุมตัวเองได้ การดูแลตนเองในระดับพื้นฐานทำได้เพียงเล็กน้อยหรือทำไม่ได้เลย จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือให้คำปรึกษาและแนะนำ
อื่น ๆ (Others) ระบุประเภทไม่ได้	ทำการประเมินเชาวน์ปัญญาตามวิธีการปกติได้ยากหรือไม่สามารถทำได้	มักพบว่ามีความพิการซ้ำซ้อนทางร่างกายหรือทางประสาทการรับรู้เกิดขึ้นร่วมด้วย เช่น ดาบอดหูหนวกหรือมีความผิดปกติทางพฤติกรรมอย่างรุนแรงหรือพิการทางกาย มีหลักฐานว่าเป็นบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาแต่มีข้อมูลไม่เพียงพอที่จะแยกประเภท เช่น ข้างต้นได้

2.2 ระบบ AAMR (American Association on Mental Retardation)

ได้แบ่งระดับความรุนแรงของภาวะความบกพร่องทางสติปัญญา ตามความหมายใหม่ที่บัญญัติขึ้นโดยแบ่งระดับความรุนแรงตามลักษณะความต้องการความช่วยเหลือ และรูปแบบของการให้ความช่วยเหลือโดยพิจารณาจากจุดอ่อนของบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่ประเมินได้โดยแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ

1. ต้องการได้รับความช่วยเหลือเป็นครั้งคราว (Intermittent)
2. ต้องการความช่วยเหลือตามระยะเวลาที่กำหนด (Limited)
3. ต้องการความช่วยเหลือติดต่อกันตลอดไป (Extensive)
4. ต้องการความช่วยเหลือในทุกๆด้านอย่างทั่วถึงและต้องการมากที่สุด(Prevasive)

สรุปจากการแบ่งระดับความรุนแรงของภาวะความบกพร่องทางสติปัญญา ในความหมายเก่าจะมองระดับเซวาร์ปัญญาและพฤติกรรม แบ่งระดับความรุนแรงระดับต่างๆ ตั้งแต่มีความบกพร่องระดับน้อยจนถึงมีความบกพร่องระดับรุนแรงมาก ซึ่งในปัจจุบันใช้ของ ICD 10 สำหรับในความหมายใหม่จะเน้นระดับเซวาร์ปัญญาและพฤติกรรมเหมือนกัน แต่การแบ่งระดับความบกพร่องทางสติปัญญา จะมองความต้องการของบุคคลว่าต้องการความช่วยเหลืออะไรบ้าง จะพัฒนาได้ถ้าบุคคลเหล่านี้ได้รับความช่วยเหลืออย่างเหมาะสม

3. ลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่เรียนหนังสือได้

3.1 ลักษณะทางบุคลิกภาพ

3.1.1 เป็นเด็กที่มีความคิดว่าตนจะประสบความล้มเหลวและจะพยายามหลีกเลี่ยงบางสิ่งบางอย่างที่จะนำความล้มเหลวมาให้

3.1.2 เป็นเด็กที่มักต้องพึ่งพาอาศัยผู้อื่นแม้การแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน

3.1.3 เป็นเด็กที่มีความรู้สึกไม่ดีต่อตนเอง รู้ว่าตนไม่มีความสามารถ ทำให้ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน

3.2 ลักษณะการเรียนรู้

3.2.1 อัตราเร็วของการเรียน (Rate of Learning) มีความสนใจช่วงสั้น มีการเรียนรู้ได้ช้ากว่าเด็กปกติ

3.2.2 ระดับการเรียนรู้ (Level of Learning) มีสมาธิสั้น ถูกเบี่ยงเบนความสนใจง่าย เรียนได้เหมือนเด็กปกติในบางวิชา เช่น พลศึกษา หรือ ด้านศิลปะ เป็นต้น

3.2.3 การเรียนรู้จากสถานการณ์ (Incidental Learning) มีปัญหา ด้านการหาความสัมพันธ์ จะสามารถเรียนรู้และสนใจเฉพาะเนื้อหาสำคัญ แต่ไม่สามารถเก็บส่วนประกอบต่างๆ ของข้อมูลส่วนอื่นๆ ที่อยู่สถานการณ์นั้นๆ ได้ดีเท่าเด็กปกติ

3.2.4 อัตราการลืม (Rate of Forgetting) มีปัญหาด้าน ความจำระยะสั้น มีความยากลำบากในการใช้ความจำระยะสั้น / ความจำระยะยาวใกล้เคียงกับเด็กปกติ มีความจำได้ดีเกี่ยวกับเรื่องที่มีความหมายและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังนั้นการฝึกบ่อยๆ ซ้ำๆ เป็นระยะๆ จะช่วยทำให้เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สามารถจำข้อมูลที่เรียนไปแล้วได้ขึ้น

3.2.5 การถ่ายโยงการเรียนรู้ (Transfer of Learning) มีปัญหาในการ ถ่ายโยงความรู้จากสถานการณ์หนึ่งไปยังอีกสถานการณ์หนึ่งทักษะที่ได้จากการเรียนรู้ เด็กสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่กำหนดในขณะที่เรียนได้ดี แต่ไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่แตกต่างจากสถานการณ์เดิมเล็กน้อยหรือแตกต่างโดยสิ้นเชิง

3.2.6 การเรียนรู้ในสิ่งที่ป็นรูปธรรม นามธรรม (Concrete Versus Abstract Learning) เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จะเรียนรู้ในสิ่งที่ป็นรูปธรรมได้ดีกว่าสิ่งที่ป็นนามธรรม

3.3 ภาษาและการสื่อสาร เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จะเรียนรู้ได้ช้ากว่าเด็กปกติ วิชาที่ต้องอาศัยภาษาในการเรียนรู้ เช่น ภาษาไทย เนื่องจากเด็กมีการรู้และความเข้าใจความหมายของคำศัพท์จำกัด พูดไม่ชัด เขียนประโยคไม่ถูกทำให้เกิดปัญหาในด้านการเรียนหากได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนที่เหมาะสมกับความต้งการพิเศษเป็นรายบุคคลแล้วสามารถพัฒนาได้ใกล้เคียงเด็กปกติ

3.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเกือบทุกวิชา มีความล่าช้าทุกด้านโดยเฉพาะการอ่านเพื่อความเข้าใจและทักษะทางคณิตศาสตร์ มีความบกพร่องเกี่ยวกับการนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการแก้ปัญหาใหม่ๆ ความสำเร็จของกิจกรรมต่างๆ จะทำให้เด็กมีแรงจูงใจในการแก้ปัญหาใหม่ๆ ได้ ปัญหาของประสบการณ์ที่ล้มเหลวของเด็กต้องแก้ด้วยวิธีการเดิม ซ้ำๆ หากได้รับการช่วยเหลือในการสอนที่เหมาะสม สอนที่ละขั้นจากง่ายไปหายากเป็นรายบุคคลแล้วสามารถพัฒนาได้ใกล้เคียงเด็กปกติ

3.5 ทักษะการใช้กล้ามเนื้อ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับน้อย อาจจะมีแตกต่างของพัฒนาการและทักษะการใช้กล้ามเนื้อน้อยมีความสามารถเหมือนเด็กปกติ อาจมีปัญหาเรื่องความสูงและน้ำหนักการเคลื่อนไหวหรืออาจมีความพิการซ้ำซ้อนทางการได้ยิน การมองเห็น แต่ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและการวินิจฉัย เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาอาจไม่มีความผิดปกติหรือล่าช้าทางพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งเป็นเกณฑ์

3.6 ทักษะทางสังคม เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เมื่อเข้าร่วมอยู่ในสังคม ทักษะทางสังคมจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งโดยเฉพาะสถานการณ์ที่แตกต่างไปจากที่เคยชินดังนั้นการเตรียมความพร้อมทางสังคม จึงต้องมีการวางแผนช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะการปรับตัวซึ่งเป็นสิ่งสำคัญมากในการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดี (พัชรวิทย์ เกตุแก่นจันทร์, 2537 : คำบรรยาย)

สรุปอาจกล่าวได้ว่าลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่เรียนหนังสือได้ควรเน้น ทักษะขั้นพื้นฐานเบื้องต้นตามความแตกต่างของแต่ละคน ทักษะในการช่วยเหลือตนเอง ทักษะทางสังคม การดำรงชีพ นันทนาการและพัฒนาการทางด้านความคิด ความจำ ความพร้อมของเนื้อหาและวิชาที่จำเป็นต่อการพัฒนาศักยภาพของเด็กให้ถึงขีดสุดตามวุฒิภาวะ

4.การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเรียนได้

การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเรียนได้ มีการกำหนดเนื้อหาไว้เป็นขอบข่ายกว้างๆ มิได้แตกต่างจากเด็กปกติแต่ประการใดเป็นการจัดการศึกษาโดยมุ่งหวังปลูกฝังให้เด็กมีทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้ อ่านออก เขียนได้และคิดคำนวณตลอดจนดูแลรักษาสุขภาพของตนเองและครอบครัวได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับที่เรียนหนังสือได้มีความแตกต่างกัน สิ่งสำคัญประการหนึ่งก็คือการรู้จักเด็กให้ถ่องแท้มากที่สุด ต้องจำไว้ว่าเด็กคือเด็ก ดังนั้นครูต้องมีความสม่ำเสมอต้องมีความรู้ความเข้าใจเด็กและการจัดการเรียนการสอนให้ถูกต้องเหมาะสมกับเด็ก การตระหนักถึงเรื่องพัฒนาการและการเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เด็กแต่ละคนชอบไม่ชอบหรือวิตกกังวลครูผู้สอนต้องมีความสามารถในการวางแผนและการจัดการสิ่งแวดล้อม ตารางการเรียนการสอนในแต่ละวันได้อย่างเหมาะสมครูจะต้องมีความยืดหยุ่นและสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้อาจจะต้องดำเนินการไปที่ละเล็กละน้อยตามลำดับขั้นเพื่อให้เด็กทุกคนทุกระดับมีทักษะสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์เหล่านี้ได้อย่างพึงพอใจ หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในระดับเรียนได้ควรครอบคลุมเนื้อหา 4 หมวด คือ

หมวดที่ 1 ความพร้อมและเนื้อหาวิชาที่จำเป็น เช่นวิชาคณิตศาสตร์ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเรียนได้ สามารถที่จะเรียนได้แต่จะมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่างเช่น ระดับสติปัญญา เนื้อหาหลักสูตร วิธีการสอนครูผู้สอนจะต้องรู้เกี่ยวกับความสามารถของเด็กและวิธีการสอนเด็กแต่ละคนเสียก่อน จากการศึกษาพบว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเรียนได้ มักมีปัญหาเกี่ยวกับวิชาคณิตศาสตร์ ดังนี้

1. ไม่สามารถเรียนวิชาคณิตศาสตร์ในระดับสูงได้ เหมือนกับเด็กปกติเป็นผลมาจากวุฒิภาวะทางสมองมีจำกัด
2. ไม่ค่อยเข้าใจหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ทางคณิตศาสตร์ เนื่องจากมีปัญหาในการสรุปความและนำไปประยุกต์ใช้
3. การนับต้องใช้นิ้วประกอบ
4. มีการถ่ายโยง (Transfer) ความรู้ด้อยกว่าเด็กปกติ รวมถึงการถ่ายโยงกฎเกณฑ์ทางคณิตศาสตร์ด้วย
5. ความเข้าใจในโจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ และนามธรรมด้อยกว่าเด็กปกติ
6. มีความรู้ด้านภาษาและคำศัพท์ทางคณิตศาสตร์น้อย
7. มีความเข้าใจในขั้นตอนการ ตลอดจนการใช้วิธีการทางคณิตศาสตร์ในการแก้ปัญหาดัง ๆ ได้น้อย
8. เมื่อไม่สามารถแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ได้ เด็กจะตอบปัญหาโดยการเดา

9. มีปัญหาในการคูณ มากกว่าปัญหาในด้านการบวกและการลบ
10. มีความจำกัดในการเรียนรู้เกี่ยวกับเวลาและการจัดลำดับก่อน – หลัง
11. มีปัญหาในการเรียนเกี่ยวกับนามธรรมมากกว่ารูปธรรม
12. มีความเลินเล่อค่อนข้างมาก คำตอบผิดส่วนมาก มาจากความ ไม่รอบคอบ
ของเด็ก

หมวดที่ 2 การสื่อสาร (การติดต่อกับผู้อื่น) ภาษา และพัฒนาการทางความคิด ความจำ
เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเรียนได้จะสามารถ

1. สามารถฟังและจำแนกเสียงสระและพยัญชนะได้ เช่น เสียงสูง เสียงต่ำ เสียงดัง
เสียงเบา เสียงกระซิบ เป็นต้น
2. สามารถจำและแยกเสียงสระและพยัญชนะได้
3. เข้าใจความหมายของคำและข้อความง่ายๆ ได้
4. เข้าใจคำสั่งง่ายๆ
5. พูดโดยใช้คำศัพท์ง่ายๆ ในชีวิตประจำวันได้
6. ใช้คำที่เกี่ยวกับเวลาได้ถูกต้อง เช่น วันนี้ พรุ่งนี้ เมื่อวานนี้ เป็นต้น
7. สามารถเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างรูปธรรมกับนามธรรมง่ายๆ เช่น การตีกับใจร้าย
ขอโทษกับความผิด หนังสือกับการเรียน ได้คำชมเชยจากการทำดี เป็นต้น
8. พูดได้ชัดเจน ฟังเข้าใจ
9. สามารถเรียนและสื่อสารกับเพื่อนร่วมชั้นได้
10. มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนการสอน
11. มีความสนใจสิ่งแวดล้อม สามารถซักถาม หรือตอบปัญหา สามารถแสดง
ความคิดเห็นอย่างอิสระและแก้ปัญหาลักษณะต่างๆ ที่เกิดจากการเรียนการสอนได้

หมวดที่ 3 ทักษะในทางสังคม การดำรงชีพ นันทนาการ และพัฒนาบุคลิกภาพ
เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเรียนได้จะสามารถ

1. มีทัศนคติที่ดีต่อการช่วยเหลือตนเอง เช่น การรับประทานอาหารได้เอง การใช้
ห้องน้ำและแต่งตัวได้ด้วยตนเอง
2. รู้จักทักษะในการดูแลสุขภาพกายอย่างเพียงพอ เช่น การแปรงฟัน การอาบน้ำ
การขับถ่าย การล้างมือก่อนรับประทานอาหารและการพักผ่อน
3. รู้จักและเข้าใจถึงเรื่องความปลอดภัยในบ้าน ในสถานที่ทำงาน และในที่สาธารณะ
4. รู้จักและสามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้พอสมควร เช่น การยอมรับผิด
ความโกรธและหาทางแก้ไขเมื่อถูกเพื่อนแกล้งหรือทำร้าย

5. รู้จักและยอมรับในสิ่งที่ตนทำผิดและหาทางแก้ไข
6. รู้จักสิทธิของตนเองและบุคคลอื่น ไม่หยิบ เอาของ ของคนอื่นมาเป็นของตนโดยไม่ได้รับอนุญาต
7. สร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น เข้าใจระเบียบของสังคม มีความรับผิดชอบต่องานของตนเองและผู้อื่น รู้จักกาลเทศะ เข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อนและผู้อื่นตามสมควร รู้จักปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น
8. เคารพนับถือ และเชื่อฟังผู้ใหญ่ตามควรแก่เหตุผล

หมวดที่ 4 พื้นฐานทางด้านการงานและอาชีพ

เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเรียนได้จะสามารถ

1. ประกอบอาชีพอิสระที่ไม่มีความซับซ้อนได้ หากมีการเตรียมความพร้อมในด้านอาชีพเป็นอย่างดี เช่น การค้าขาย เย็บเสื้อผ้า ลูกมือช่างต่างๆ ดูแลทำความสะอาดหน้าร้าน เพาะปลูก ค้าขายต้นไม้ ฯลฯ
2. สามารถทำงานในโรงงานอารักรซึ่งเป็นโรงงานที่สร้างขึ้นเพื่อคนพิการ ซึ่งมีกระบวนการผลิตที่ไม่สลับซับซ้อน เพื่อให้เด็กมีความพร้อม เพื่อที่จะได้เข้ารับการฝึกทักษะเพิ่มเติมสำหรับเด็กเหล่านี้ต่อไป

5. การเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่เรียนได้

การเรียนการสอนนั้นควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. การนำความรู้วิชาการที่เรียนไปปรับใช้ได้ ในสภาพแวดล้อมสังคม/ชุมชน ที่เด็กอาศัยอยู่
2. พยายาม ส่งเสริมพัฒนาทักษะ ที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอย่างปกติสุข เช่น การดำรงชีวิต ที่บ้าน โรงเรียน การใช้เวลาว่าง สภาพสังคม/ชุมชน และการทำงาน
3. การสอนที่มีประสิทธิภาพ คือการสอนและพัฒนาทักษะต่างๆ ในสถานที่จริงที่จำเป็น ต้องใช้ทักษะนั้น ๆ
4. หลักการจัดการเรียนร่วมและการให้บริการช่วยเหลือที่จำเป็นแก่ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ควรมีโอกาสได้รับบริการในด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กายภาพบำบัด การฝึกพูดและแก้ไขการพูด เสริมกิจกรรมสันทนาการ
5. เพื่อนร่วมชั้นของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เป็นแบบในการเรียนบทบาทที่สำคัญในการเรียนรู้ภาษา พฤติกรรมที่พึงประสงค์ ทักษะสังคม การแต่งกาย ฯลฯ การที่เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีโอกาสได้เรียนร่วมกับเด็กปกติ

แต่เล็กๆจะทำให้เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาสามารถวางแผนการเรียนรู้และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ (ผดุง อารยะวิญญู; 2541; 96)

สรุปการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเรียนได้ ต้องคำนึงถึงความแตกต่างของเด็กแต่ละคนเป็นหลัก การเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะต่างๆ ที่จำเป็นในการดำรงชีพ เช่น การช่วยเหลือตนเองและความสามารถในการแก้ไขปัญหาและการยอมรับในสิ่งที่เด็กกระทำและควรเป็นทักษะที่สอดคล้องกับสังคมของเด็กและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในสังคมและสอดคล้องกับสังคมปัจจุบัน

6. หลักการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเรียนได้

การสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเพื่อตอบสนองความต้องการพิเศษของเด็กเหล่านี้ สิ่งที่ครูผู้สอนควรคำนึงถึง คือ

1. ความพร้อมของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในการสอนใดๆก็ตาม ครูผู้สอนจำเป็นจะต้องเตรียมความพร้อมและฝึกทักษะที่เกี่ยวกับการเรียนวิชาการของเด็ก เมื่อเด็กพร้อมจะช่วยให้การเรียนบรรลุวัตถุประสงค์
2. พิจารณาความสามารถและความต้องการของเด็ก โดยจัดสภาพการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน
3. ค้นหาความสามารถของเด็กและส่งเสริมความสามารถนั้นๆ
4. ให้โอกาสเด็กได้ช่วยเหลือตนเองมากที่สุด โดยให้การช่วยเหลือเท่าที่จำเป็นเท่านั้นเพื่อให้มีความมั่นใจในตนเอง
5. ใช้หลักการสอนแบบ 3R's คือ

Repetition หมายถึง การสอนซ้ำ ให้เวลากับเด็กมากกว่าปกติ โดยการใช้การสอนหลายวิธีในเนื้อหาเดิม วัสดุอุปกรณ์ในการสอนที่หลากหลายจะช่วยให้เด็กไม่เบื่อและสามารถเข้าใจได้ชัดเจน

Relaxation หมายถึง การสอนแบบผ่อนคลาย ไม่เร่งรัดเด็กมากเกินไป จัดการเรียนการสอน ให้เด็กรู้สึกสนุกสนานอยากที่จะเรียน

Routine หมายถึง สอนให้เป็นกิจวัตรประจำวัน ทำอย่างคงที่สม่ำเสมอ จะสามารถทำให้เด็กเรียนรู้ได้ดี

6. ช่วยพัฒนาให้เด็กเห็นคุณค่าของตนเอง สร้างความเชื่อมั่นในตนเอง โดยให้เด็กได้รับโอกาสทำกิจกรรมหลากหลายโดยเด็กเลือกสิ่งของตนเอง (Freedom of choices) และประสบความสำเร็จจะทำให้เด็กมีกำลังใจมากขึ้นในการเรียนรู้ต่อไป

7. สอนที่ละขั้นจากง่ายไปหายาก เนื้อหาที่ยาวและยากเกินไป ควรวิเคราะห์งานแบ่งเป็นขั้นตอนสั้นๆ เรียงลำดับตามลำดับขั้นตอนและให้เด็กตอบสนองสั้นๆ ไปจนกระทั่งสามารถทำได้สมบูรณ์
8. สอนในสิ่งที่เด็กได้มีโอกาสทำจริงๆ
9. สอนในสิ่งที่เด็กสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ใช้คำง่าย ๆ ชัดเจนในการอธิบาย
10. สอนโดยใช้ของจริง หรืออุปกรณ์ แล้วจึงเริ่มใช้สัญลักษณ์แทน
11. ในการเปลี่ยนกิจกรรมจาก กิจกรรมหนึ่งไปสู่อีกกิจกรรมหนึ่ง ควรบอกให้เด็กได้รู้ล่วงหน้าก่อน
12. สอนโดยการใช้การจูงใจและการเสริมแรงทางบวก เช่น คำชมเชย การยิ้มให้
13. ประเมินผลความก้าวหน้าของเด็กเป็นช่วงสั้น ๆ จัดบันทึกพฤติกรรมเด็กเป็นระยะๆ เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการทุกๆ ด้านของเด็ก
(หลักการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ;หน่วยศึกษานิเทศก์
สำนักการศึกษา 2543)

สรุปหลักการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเรียนได้ ในการสอนทักษะเบื้องต้นต่างๆ ทั้งด้านวิชาการและอาชีพที่จำเป็นต่อการเข้าสู่สังคมของเด็กนั้น ครูผู้สอนต้องมีความรู้ความเข้าใจในความแตกต่างของเด็กแต่ละคน ความหลากหลายและความสามารถของเด็กที่แตกต่างกันเป็นปัจจัยในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคนให้สอดคล้องตามโปรแกรมและความต้องการของเด็กแต่ละคนเป็นหลัก เพื่อการพัฒนาศักยภาพของเด็กเองและเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของเด็กในการที่จะเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของสังคมต่อไป

7. หลักสูตรในแต่ละระดับชั้นเรียน

ระดับปฐมวัย ควรเป็นหลักสูตรที่เน้นความพร้อมของเด็กทั้งในด้าน ความคิด ความจำ ร่างกาย อารมณ์และสังคมของเด็ก ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมของเด็ก เป็นพื้นฐานในการเรียนระดับประถมศึกษา การพัฒนาทักษะของเด็กควรเน้น ทักษะที่จำเป็นที่จะช่วยให้เด็กมีความพร้อมในการเรียน เช่นการพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก-ใหญ่ การเคลื่อนไหว การฝึกให้เด็กมีความสนใจในบทเรียนต่างๆ นานขึ้น การฝึกความคิด ความจำ ฝึกภาษา ฝึกพูด เป็นต้น

ระดับประถมศึกษา หลักสูตรในระดับนี้ควรเน้นเกี่ยวกับ การอ่าน การเขียน ภาษา วิชาคณิตศาสตร์ ส่วนวิชาที่มีความสำคัญรองลงไป เช่น วิชาวิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ดนตรีและศิลปะ ควรปรับปรุงเนื้อหาให้แตกต่างไปจากหลักสูตรสำหรับเด็กปกติตลอดจน

การจัดเอกสาร การเรียน การสอน ให้สอดคล้องกับความสนใจและความสามารถของเด็ก อาจกล่าวได้ว่าหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาควรเน้นการพัฒนาทักษะเบื้องต้น ทักษะทางสังคม ทักษะในการช่วยตนเอง ความพร้อมในอาชีพ กิจกรรมต่างๆ ควรมีหลายระดับ ได้แก่ ระดับการเตรียมความพร้อม ระดับพัฒนาความพร้อม ระดับการพัฒนาความรู้และประสบการณ์ ระดับการฝึกทักษะเพื่อให้มีความชำนาญ การจัดหลักสูตร จะต้องจัดตามลำดับจากง่ายไปหายาก

ระดับมัธยมศึกษา หลักสูตรในระดับมัธยมศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่เรียนหนังสือได้ การจัดหลักสูตรในระดับนี้ เน้นความต้องการและความสามารถของเด็กเป็นสำคัญ หากเด็กมีความสามารถในการเรียน เด็กควรได้รับการส่งเสริมให้เรียนวิชาที่เหมาะสม หากไม่มีความพร้อมในหลักสูตรที่เน้นวิชาการควรให้เด็กเรียนในด้านอาชีพและทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตจุดประสงค์สำคัญในการให้การศึกษาแก่เด็กในระดับนี้เพื่อเตรียมเด็กให้สามารถดำรงชีพในสังคมได้ตามสภาพของสิ่งแวดล้อมและสังคมในท้องถิ่นของเด็กเพื่อให้เด็กสามารถดำรงชีพในสังคม ควรฝึกให้เด็กมีทักษะในด้านต่อไปนี้ คือ ทักษะด้านการงานและอาชีพ การครองเรือน นันทนาการ การดูแลสุขภาพ การดำรงชีพในชุมชน (ผดุง อารยะวิญญู ;2541 : 47)

สรุปได้ว่า หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเรียนได้ ควรเป็นหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาทักษะเบื้องต้น ทักษะทางสังคม ทักษะการช่วยเหลือตนเอง และการดำรงชีพในสังคม การฝึกความพร้อมในด้านการฝึกอาชีพต่างๆ หลักสูตรและกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ควรแบ่งออกเป็นหลายระดับ ได้แก่ ระดับเตรียมความพร้อม ระดับพัฒนาความพร้อม ระดับการพัฒนาความรู้และประสบการณ์และระดับฝึกทักษะ เพื่อให้มีความชำนาญการจัดหลักสูตรใดก็ตามจะต้องจัดตามลำดับจากง่ายไปหายากและเด็กปฏิบัติได้จริง

8.บูรณาการสำหรับผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

บุคคลทั่วไปเคยเข้าใจและมีความเชื่อว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเป็นเด็กที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ทำอะไรไม่ได้ตลอดชีวิตหรือเรียนรู้ไม่ได้เด็กเหล่านี้แตกต่างจากเด็กปกติทั่วไป ซึ่งทั้งนี้เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง ส่งผลให้เกิดเจตคติในทางลบแต่ปัจจุบันความคิดและความเชื่อดังกล่าวนี้อาจเปลี่ยนแปลงไปดังนี้

1. เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญามีความสามารถและศักยภาพในตนเอง ทุกคนมีความสามารถและมีความต้องการให้บรรลุศักยภาพสูงสุดแห่งตน แต่ถ้าปราศจากการช่วยเหลือจากสังคมจะทำให้เด็กบางคนไม่สามารถดำรงชีวิตได้อย่างอิสระและขาดโอกาสทางสังคม

2. เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยทั่วไปมีความต้องการพื้นฐานเหมือนกับเด็กปกติได้แตกต่างจากเด็กปกติแต่ประการใด

3. ความต้องการพื้นฐานและความต้องการพิเศษของเด็กเหล่านี้ควรได้รับการตอบสนอง

- ต้องการการยอมรับในฐานะที่มีเกียรติและมีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกับเด็กอื่นๆ
- ต้องการความรักและมิตรภาพ
- ต้องการดำรงชีวิตและความผูกพันในโรงเรียนและครอบครัว
- ต้องการความมั่นคง ปลอดภัย และการเป็นสมาชิกที่มีคุณค่าของห้องเรียน / สังคม / ชุมชน
- ต้องการโอกาสและสิทธิในการตัดสินใจด้วยตนเองและแสดงออกถึงความต้องการของตนเอง
- ต้องการโอกาสในการได้รับข้อมูลและข่าวสารต่างๆ ที่ทันสมัยและมีความหมายกับชีวิตของตน
- ต้องการเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน และการมีส่วนร่วมในฐานะสมาชิกคนหนึ่งในทุกๆ สังคมที่เด็กมีส่วนร่วม
- ต้องการโอกาสการจ้างงานและการทำงานที่มีคุณค่า เหมาะสมกับวัย และศักยภาพที่ตนเองมีอยู่
- ต้องการโอกาสที่จะได้รับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
(หน่วยศึกษานิเทศก์ . สำนักการศึกษา ,2543 : 30)

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนร่วม

1.การเรียนร่วมความหมายของการเรียนร่วม

การเรียนร่วม เป็นรูปแบบหนึ่งที่ทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้รับการศึกษาเท่าเทียมกับเด็กปกติเพื่อความเสมอภาคในสังคม ด้วยวิธีการต่างๆ ซึ่งนักการศึกษาพิเศษได้ให้ความหมายของการเรียนร่วมไว้ดังนี้คือ

คอฟมานและคณะ (Kaufman et al,1975 .1-12) ให้ความหมายว่า เป็นวิธีการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษและเด็กปกติในสภาพแวดล้อมทางสังคมและแผนการเรียนการสอนที่มีพื้นฐานเดียวกัน โดยพิจารณาจากกระบวนการศึกษา โครงการและการจัดเตรียมแผนการเรียนการสอนที่มีพื้นฐานเดียวกันให้เหมาะสมตามความต้องการเฉพาะเป็นรายบุคคล

จอห์นสันและจอห์นสัน (Johnson and Johnson,1980, 90-98.) ให้ความหมายว่าเป็นการจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกคน ได้มีโอกาสเข้ารับการศึกษ

ที่เหมาะสม โดยมีขีดจำกัดน้อยที่สุด เพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกคนมีปฏิสัมพันธ์อันดีต่อกัน

ละอ อุดม (2526 .11) ให้ความหมายว่า เป็นการจัดการศึกษาที่พยายามจะให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติ ซึ่งจะต้องมีวิธีการและขั้นตอนในการจัดการดำเนินงานอย่างเหมาะสม โดยพิจารณาความพร้อมและความสามารถในการเรียนของเด็กแต่ละคนแต่ละประเภทว่าควรจะเรียนร่วมในรูปแบบใด ต้องการสื่อหรืออุปกรณ์ รวมทั้งครูพิเศษด้านใด

เบญจา ชลธารินทร์ (2532 .2) ให้ความหมายว่า การเรียนร่วมเป็นการรวมเอาเด็กพิเศษเข้าไปในระบบการศึกษาปกติมีการร่วมกิจกรรมและการใช้เวลาว่างช่วงใด ช่วงหนึ่งในแต่ละวันระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ

ผดุง อารยะวิญญู (2533 .188) ได้กล่าวถึงความหมายของการเรียนร่วมไว้ว่า เป็นการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษวิธีหนึ่ง ซึ่งนำเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมในชั้นเดียวกับเด็กปกติ เพื่อทดแทนวิธีเดิมที่จัดการเรียนเป็นกลุ่มประเภทของความพิการ (โครงการสัมมนา,สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, 2 – 4 มิถุนายน ,2544)

สรุปการเรียนร่วมหมายถึงการจัดการศึกษาในรูปแบบต่างๆ ตามทักษะและความเหมาะสมเพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีโอกาสเรียนร่วมกับเด็กปกติตามสภาพแวดล้อมทางการศึกษาและทางสังคมเดียวกันก่อให้เกิดความเสมอภาคและเท่าเทียมกันในสิทธิมนุษยชนที่ทุกคนพึงได้รับจากสังคมและให้ได้รับการศึกษาตามความสามารถของแต่ละบุคคลเพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษสามารถประกอบอาชีพและดำเนินชีวิตในอนาคตร่วมกับเด็กปกติ ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

2.การจัดการเรียนร่วมที่ปฏิบัติกันมีอยู่ 6 รูปแบบ ดังนี้

1. การเรียนร่วมในชั้นปกติเต็มเวลา เป็นการจัดเด็กพิการเข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติและเรียนเหมือนกับเด็กปกติทุกประการ เด็กที่จะเข้าเรียนในลักษณะนี้ควรเป็นเด็กพิการที่สามารถใช้เครื่องมือ สื่อหรืออุปกรณ์ช่วยเหลือชดเชยความพิการได้และมีระดับความพร้อมตลอดจนวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคมอยู่ในเกณฑ์ที่ใกล้เคียงหรือเท่ากับเด็กปกติไม่ก่อให้เกิดการรบกวนระบบห้องเรียน

2. เรียนร่วมในชั้นปกติและมีครูการศึกษาพิเศษให้คำแนะนำ เป็นการจัดให้เด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติโดยมีครูการศึกษาพิเศษเป็นผู้ให้คำแนะนำปรึกษาแก่ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องตลอดจนเด็กพิการในเรื่องต่างๆ เช่น การจัดทำโปรแกรมการศึกษาเฉพาะบุคคล การกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียน การจัดสภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวก

สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดให้อื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และการประเมินพัฒนาการ การเรียนรู้ของเด็กพิการเป็นต้น

3. เรียนร่วมในชั้นปกติและรับบริการจากครูเดินสอน เป็นการจัดเด็กพิการ เรียนร่วมกับเด็กปกติและรับบริการด้านการสอนเพิ่มเติมจากครูเดินสอนซึ่งจะเดินทางไปตาม โรงเรียนต่างๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่เด็กพิการและเป็นที่ปรึกษาแก่ครูผู้สอนที่เกี่ยวข้องใน กรณีที่มีจำนวนเด็กพิการกระจายกันอยู่หลายโรงเรียนควรมีครูเดินสอนรับผิดชอบเด็กพิการ ไม่น้อยกว่า 3 คนต่อครู 1 คน โดยครูเดินสอนเดินทางไปช่วยเหลือเด็กพิการเรียนร่วมใน สถานศึกษาต่างๆ ตามเวลาที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า ซึ่งผู้รับผิดชอบโครงการในสถานศึกษา และผู้เรียนได้รับทราบและเห็นชอบร่วมกันแล้ว

4. เรียนร่วมในชั้นเรียนปกติและรับบริการจากครูสอนเสริม เป็นการจัด เด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติและรับบริการด้านการสอนเพิ่มเติมจากครูสอนเสริม ซึ่งมีหน้าที่ รับผิดชอบการสอนเสริมหรือทบทวนวิชาซึ่งเด็กพิการเรียนไม่ทันในห้องเรียนปกติโดยจัดให้ บริการในห้องสอนเสริมซึ่งเป็นแหล่งความรู้ศูนย์รวมสื่อการเรียนการสอนที่ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ เพื่อสนับสนุนการเรียนร่วม ผู้เรียนอาจรับการสอนเสริมเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม ตามตาราง นัดหมายประจำวันโดยมีสัดส่วนเด็กพิการไม่น้อยกว่า 6 คน ต่อครู 1 คนหรือตามเกณฑ์ที่ คณะกรรมการข้าราชการครูกำหนด

5. ชั้นพิเศษในโรงเรียนทั่วไปและเรียนร่วมบางเวลา เป็นการจัดการเรียนร่วม โดยจัดให้เด็กพิการที่มีความบกพร่องประเภทเดียวกันเรียนในห้องเรียนเดียวกัน ยกเว้นบางวิชา ที่จัดให้เด็กพิการไปเรียนร่วมกับคนทั่วไป เช่น พลศึกษา ศิลปศึกษา คณิตศาสตร์ หรือกิจกรรม นอกหลักสูตรต่างๆ

6. ชั้นพิเศษในโรงเรียนทั่วไป เป็นการจัดการศึกษาให้เด็กพิการโดยจัดให้ เด็กพิการที่มีความพิการประเภทเดียวกันเรียนในห้องเรียนเดียวกันตลอดเวลา โดยห้องเรียน ของเด็กพิการนี้ อยู่ในโรงเรียนทั่วไปการจะจัดการเรียนร่วมในลักษณะใดนั้น ควรพิจารณาจาก ความพร้อมของผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เป็นสำคัญ (คู่มือการจัดการ เรียนร่วม .2543 : 10)

การจัดการเรียนร่วมในลักษณะใดนั้น ขึ้นอยู่กับสภาพความพิการของเด็ก เด็กที่มีความพิการน้อยและมีความพร้อมสูงอาจจัดให้เรียนร่วมเต็มเวลา เด็กที่มีความพิการมากขึ้นและมีความพร้อมน้อยอาจจัดให้เรียนในชั้นเรียนพิเศษลดหลั่นกันลงไป ตามภาพประกอบ

รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ (Reynold & Birch, 1977)

การเรียนร่วม ตามความหมายในศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเกี่ยวกับการเรียนร่วม

2 ความหมาย คือ Integration หมายถึง การเรียนร่วมบางเวลา

Mainstreaming หมายถึง การเรียนร่วมเต็มเวลา

การเรียนร่วมบางเวลา (Integration) หมายถึง การที่เด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนในโรงเรียนเดียวกันกับเด็กปกติ แต่เด็กเหล่านี้อาจถูกจัดให้อยู่รวมกันเป็นชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติเด็กเรียนวิชาหลักในชั้นพิเศษ โดยมีครูประจำชั้นเป็นผู้สอน แต่ในบางวิชาซึ่งส่วนมากไม่ใช่วิชาทักษะเด็กมีโอกาสไปเรียนร่วมกับเด็กปกติ เช่น วิชาพลศึกษา วิชาดนตรี เป็นต้น หรือเด็กอาจมีส่วนร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน เช่น กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี กีฬา งานแสดงต่างๆ ของโรงเรียน เป็นต้น โดยคาดหวังว่าเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะมีโอกาสแสดงออกและมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กปกติ

การเรียนร่วมเต็มเวลา (Mainstreaming) หมายถึง การจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้มีโอกาสเรียนในชั้นเรียนเดียวกับเด็กปกติ ตลอดเวลาที่เด็กอยู่ในโรงเรียนเด็กปกติได้รับการบริการ การเรียนการสอนและบริการนอกห้องเรียนอย่างไร เด็กที่มีความต้องการพิเศษก็ได้รับการบริการเช่นเดียวกัน จุดประสงค์สำคัญของการเรียนร่วมเต็มเวลาคือเพื่อให้เด็กเข้าใจซึ่งกันและกัน ตอบสนองความต้องการซึ่งกันและกันมีปฏิสัมพันธ์ ซึ่งกันและกันระหว่างเด็กปกติกับเด็กที่มี

ความต้องการพิเศษ เด็กปกติจะยอมรับความหลากหลายของมนุษย์ เข้าใจว่าคนเราเกิดมาไม่จำเป็นต้องเหมือนกันทุกอย่างท่ามกลางความแตกต่างกันของมนุษย์เรานั้นเราก็ต้องการความรักความสนใจความเอาใจใส่ เช่นเดียวกันทุกคน (แนวทางการจัดการเรียนร่วม , หน่วยศึกษานิเทศก์ , สำนักการศึกษา . 2543 : 42-43)

สรุปได้ว่าการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีหลักการว่าจะต้องจัดให้เด็กพิเศษได้เรียนในสภาพที่ใกล้เคียงหรือเหมือนเด็กปกติมากที่สุด แต่เมื่อเป็นเรื่องที่เป็นข้อจำกัดเฉพาะจึงจำเป็นที่จะต้องมีการปรับและเสริมเพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความเข้าใจและเกิดทักษะต่างๆตามจุดประสงค์ที่กำหนด ซึ่งอาจใช้วิธีการหรือสื่อต่างๆ เพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษจัดข้อจำกัดต่างๆ ที่มีอยู่ได้สำเร็จการจัดการเรียนร่วมในลักษณะใดนั้นขึ้นอยู่กับความพิการและความพร้อมของเด็ก ถ้าเด็กมีความพร้อมสูงอาจจัดให้เรียนร่วมเต็มเวลา ถ้าเด็กมีความพร้อมน้อยมีความพิการมากขึ้นอาจจัดให้เรียนในชั้นเรียนพิเศษลดหลั่นกันลงไปตามความแตกต่างของบุคคล

3.โครงการเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร

โครงการเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร จัดขึ้นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนากรุงเทพมหานครฉบับที่ 5 (พ.ศ.2540 – 2544) ได้มอบหมายให้สำนักการศึกษาดำเนินการและได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาของสำนักการศึกษา นโยบายข้อที่ 6 การช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานและในมาตราที่ 4 กำหนดให้โรงเรียนที่มีความพร้อมรับเด็กบกพร่องทางสติปัญญาที่สามารถเรียนได้เข้าเรียนในชั้นเรียนปกติ โดยมีหลักการและเหตุผลดังนี้

1. เพื่อช่วยเหลือเด็กเรียนช้าให้มีโอกาสได้เรียนตามความสามารถ
2. เพื่อช่วยเหลือเด็กเรียนช้าให้มีโอกาสเรียนจนสำเร็จการศึกษาภาคบังคับ
3. เพื่อลดอัตราการสอบตกซ้ำชั้นและลดปัญหาการสูญเปล่าในการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร

เป้าหมาย เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกับเด็กปกติ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อให้เด็กมีโอกาสเรียนร่วมในโรงเรียนปกติได้มากขึ้น
3. เพื่อให้เด็กมีโอกาสปรับตัวเข้ากับสังคมเด็กปกติ และได้รับการยอมรับ
4. เพื่อให้เด็กมีโอกาสเรียนในโรงเรียนปกติใกล้บ้าน

5. เพื่อให้มีบุคลากรทางการศึกษาพิเศษในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
6. เพื่อพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้และทักษะในการจัดการเรียนการสอนของชั้นเรียนการศึกษาพิเศษ

จากเป้าหมายและวัตถุประสงค์ กรุงเทพมหานครได้ให้โอกาสเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าร่วมและให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน(สามารถสนองพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542) และสอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540 - 2544) ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กดั่งกล่าวจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพได้หากผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีเจตคติที่ดีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษและจัดเด็กเข้าเรียนร่วมตามประเภทหรือลักษณะของความต้องการพิเศษได้อย่างเหมาะสมแล้วการจัดการเรียนร่วมก็จะประสบผลได้เป็นอย่างดี (แนวทางการจัดการเรียนร่วม,หน่วยศึกษานิเทศก์, สำนักการศึกษา 2543 :51)

ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม

การจัดการเรียนร่วมจำเป็นต้องได้รับการร่วมมือ จากหลายๆ ฝ่ายดังนี้ ครูที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม

1. ครูประจำชั้นพิเศษ เป็นครูการศึกษาพิเศษ ทำหน้าที่สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนพิเศษเตรียมความพร้อมของเด็กและปรับพฤติกรรมของเด็กที่มีปัญหา ครูประจำชั้นพิเศษต้องมีความเข้าใจเด็ก มีความอดทนสูง ใช้จิตวิทยาสูงมาก รู้จักกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเด็ก มีความรู้เกี่ยวกับการปรับหลักสูตร จุดประสงค์และแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี

2. ครูเสริมวิชาการ เป็นครูที่สอนเด็กเพิ่มเติมจากการที่เด็กได้เรียนในห้องเรียนปกติ ครูเสริมวิชาการจะปฏิบัติงานในห้องเสริมวิชาการ เด็กแต่ละคนจะมีตารางเฉพาะที่จะเข้ามาเรียนเสริมวิชาการ ซึ่งขึ้นอยู่กับความต้องการของเด็กแต่ละคนเพื่อ

- 2.1 เตรียมเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้มีความพร้อมเพื่อส่งออกไป เรียนร่วมในชั้นเรียนปกติ ซึ่งอาจจะส่งเรียนบางเวลาหรือเต็มเวลาก็ได้

- 2.2 ในกรณีที่ส่งเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนอยู่ในชั้นเรียนปกติเต็มเวลาแล้วหากยังต้องมีการช่วยเหลืออีกในวิชาใดวิชาหนึ่งเด็กก็อาจถูกส่งเข้ามาเรียนเสริมในห้องเสริมวิชาการอีกก็ได้ โดยครูประจำชั้นปกติส่งมาตามคาบเรียนในการสอน เมื่อหมดคาบเรียนก็กลับไปเรียนในชั้นเรียนปกติตามเดิม

3. ครูเดินสอน บางโรงเรียนอาจมีเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมเพียง 3 - 5 คน การจัดครูประจำชั้นหรือครูเสริมวิชาการมาประจำตลอดในโรงเรียนจึงเป็นการไม่คุ้มค่า การจัด

ครูเรียนสอนมักจะจัดในกรณีที่มีจำนวนเด็กที่มีความต้องการพิเศษน้อยในแต่ละโรงเรียน เป็นครูที่เดินทางจากโรงเรียนหนึ่งไปยังอีกโรงเรียนหนึ่งหรือหลายแห่ง เพื่อทำหน้าที่สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ครูเดินสอนจะมีตารางปฏิบัติงานสอนที่แน่นอนและจะวนเวียนกลับมาสอนที่โรงเรียนเดิมอีก ครูเดินสอนอาจไม่สังกัดโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่งโดยตรงซึ่งขึ้นอยู่กับการจัดระบบงานบริการบุคคลของหน่วยงานทางด้านการศึกษา

4. ครูประจำชั้นเรียนร่วมกับเด็กปกติ/ครูประจำวิชา โดยทั่วไปเด็กที่เรียนร่วมในชั้นเรียนปกติได้นั้น มักจะมีความบกพร่องค่อนข้างน้อย คือ มีความสามารถทางด้านการเรียนใกล้เคียงกับเด็กปกติ ดังนั้นครูประจำชั้นที่มีเด็กดังกล่าวมาเรียนร่วมอยู่กับครูประจำวิชาอื่นๆ ที่เข้ามาสอนในโรงเรียนนั้น จึงไม่จำเป็นต้องเป็นครูที่จบการศึกษาพิเศษโดยตรงแต่ควรได้รับการฝึกอบรมและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นอย่างดี

5. ครูที่ปรึกษา มีหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษาแก่ครูที่สอนเด็กในการปฏิบัติต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ตลอดจนวางแผนจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กและประสานงานกับครูอื่นในโรงเรียน ครูที่ปรึกษาไม่สอนเด็กโดยตรง

6. ครูแนะแนว มีหน้าที่ให้คำแนะนำในการปรับตัว ตลอดจนแนะแนวทางด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ การเตรียมความพร้อมด้านอาชีพและการศึกษาต่อของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

7. ครูสอนพูด / แก้ไขการพูด มีหน้าที่ในการสอนพูดและแก้ไขการพูดแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ

8. ครูผู้ช่วย มีหน้าที่ช่วยครู โดยเฉพาะการดูแลเมื่อเด็กประกอบกิจกรรม เช่น ในเวลารับประทานอาหาร เข้าห้องน้ำ แต่งตัว ถอดใส่กายอุปกรณ์

บุคลากรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541)

1. นักจิตวิทยา มีหน้าที่ทดสอบทางจิตวิทยา ซึ่งมีความจำเป็นในด้านการคัดแยกและจำแนกประเภทเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ขอบข่ายหน้าที่อาจรวมไปถึงการให้คำปรึกษาแก่เด็กและครูหรือการบำบัดทางจิตวิทยาแก่เด็ก

2. นักโสตสัมผัสวิทยา มีหน้าที่ในการตรวจวัดการได้ยินของเด็ก คัดเลือกเครื่องช่วยฟังให้กับเด็กตลอดจนเสนอแนะในการแก้ไขการพูดและการสอนภาษาแก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

3. นักกายภาพบำบัด มีหน้าที่ในการให้บริการบำบัดทางกายภาพแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในเรื่องการทรงตัว การเคลื่อนไหว การป้องกันการหดรัดตัวของกล้ามเนื้อ

4. นักกิจกรรมบำบัด มีหน้าที่ในการฝึกการใช้มือและนิ้วมือ แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น ดัดกระดูกมือ ผูกเชือกกรองเท้า รับประทานอาหาร ฯลฯ การรับรู้ทางการเห็น การรับรู้ทางร่างกาย

5. นักสังคมสงเคราะห์ มีหน้าที่ในการแนะนำ และช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยเฉพาะปัญหาด้านเศรษฐกิจและปัญหาเกี่ยวกับครอบครัว

6. แพทย์ อาจเป็นแพทย์ทั่วไปหรือแพทย์ที่มีความชำนาญเฉพาะด้านทำหน้าที่ตรวจวินิจฉัยและวางแผนเพื่อการบำบัดรักษาต่อไป

7. จิตแพทย์ มีหน้าที่ช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาทางจิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรม

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ

1 ความหมายของเจตคติ

ความหมายของเจตคติ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 ให้ความหมายคำว่า “เจตคติ” ไว้ว่า หมายถึง ท่าทีความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (พจนานุกรมฯ, 2525)

เจตคติหรือ “Attitude” มาจากภาษาละติน ว่า “Aptns” แปลว่า โน้มเอียงและเหมาะสม หมายถึง ท่าทีที่แสดงออกของคนเราซึ่งบ่งถึงสภาพจิตใจอันจะนำบุคคลไปสู่การแสดงออกในทางบทบาทต่างๆ (L.L.Thurstone ,1958 .)

พรณี ชูชัย ได้ให้นิยามเจตคติว่า เจตคติเป็นความรู้สึกทั้งที่พอใจและไม่พอใจที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งมีอิทธิพลทำให้แต่ละคนตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่แตกต่างกันไป บุคคลจะมีเจตคติดีหรือไม่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งบุคคลรอบข้างมีอิทธิพลอย่างยิ่ง เจตคติของบุคคลมีแนวโน้มที่จะขึ้นอยู่กับค่านิยมของคนคนนั้น (พรณี ชูชัย, 2522)

ผดุง อารยะวิญญู กล่าวโดยสรุปไว้ว่า เจตคติ หมายถึง ท่าทีความรู้สึกที่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง ที่มีต่อเด็กหรือบุคคลอื่นหรือต่อสิ่งที่อยู่ รอบตัว ความรู้สึกนี้อาจเป็นไปในทางที่ดีหรือทางบวก (positive attitude) เป็นไปในทางไม่ดีหรือทางลบ (negative attitude) หรือเป็นกลาง (neutral attitude) เจตคติมีอิทธิพลต่อมนุษย์ คนเราจะแสดงพฤติกรรมไปในทางที่สอดคล้องกับเจตคติของตนเอง (ผดุง อารยะวิญญู, 2541)

เจลิยว บุรีภักดี ให้ความหมายว่า เจตคติเป็นความรู้สึกชอบ - ไม่ชอบ ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เจตคติที่เรามีต่อสิ่งต่างๆ เกิดจากประสบการณ์หรือการเรียนรู้ทั้งสิ้น ดังนั้นอาจเปลี่ยนแปลงอาจจะเร็วหรือช้า แล้วแต่ชนิดของเจตคติและประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับ (เจลิยว บุรีภักดี, 2517 : 218)

แอล แอล เทิสโตน (L,L,Thurstone) มีความเห็นว่าเจตคติเป็นผลรวมทั้งหมดของมนุษย์ในเรื่องความรู้สึก อคติ ความคิด ความกลัวต่อบางสิ่งบางอย่างยังเป็นการแสดงออกทางด้านการพูดเป็นความคิดเห็น(Opinion)และความคิดเห็นนี้เป็นสัญลักษณ์ของเจตคติ เจตคติเป็นระดับของความมากน้อยในความรู้สึกทั้งด้านบวกและลบที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจจะเป็นหลายสิ่งก็ได้ เป็นต้นว่า บุคคล องค์กร ความคิด สิ่งของ ฯลฯ ซึ่งความรู้สึกเหล่านี้สามารถแยกแยะให้ความแตกต่างสามารถบอกได้ว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ดังนั้นหากจะวัดเจตคติก็สามารถทำได้โดยวัดความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ

กอร์ดอน อัลพอร์ท (Gordon Allport) ให้ความหมายไว้ว่า เจตคติ หมายถึง ภาวะของความพร้อมทางด้านจิตใจที่เกิดจากประสบการณ์และเป็นแรงที่จะกำหนดทิศทางของปฏิกิริยาของบุคคลที่จะมีต่อบุคคล สิ่งของ หรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง

ดี แคทซ์ (Katz,D) อธิบายถึง เจตคติว่า คือความรู้สึกในการที่จะชอบหรือไม่ชอบและความรู้หรือความเชื่อ ซึ่งอธิบายถึงลักษณะตลอดจนความสัมพันธ์ของสิ่งหนึ่งที่มีต่อสิ่งอื่น

มาร์วิน อี.ชอร์.และ ไอ.เอ็ม.ไรท์ (Marvin E,Shaw and I,M,Wright) ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึงลักษณะความรู้สึกทางจิตใจของบุคคลอันเนื่องมาจากการเรียนรู้ตลอดจนประสบการณ์ ซึ่งกระตุ้นให้บุคคลมีพฤติกรรมไปในทิศทางใดทางหนึ่งในการตอบสนองต่อสิ่งเร้าหรือจินตนาการต่างๆที่บุคคลเข้าไปเกี่ยวข้อง

ฟิชบายน์ (Fishbein) ให้คำจำกัดความว่า เจตคติ คือความโน้มเอียงซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ที่จะแสดงตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางสนับสนุนหรือไม่สนับสนุน เจตคติเกิดขึ้นก่อนพฤติกรรมและเจตคติเป็นเครื่องกำหนดพฤติกรรมของบุคคล

สรุปได้ว่า เจตคติเป็นนามธรรม (abstract) ซึ่งเป็นความคิดเห็น ที่มีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ เป็นส่วนที่พร้อมจะมีปฏิกิริยาโต้ตอบ (state of readiness) ต่อสิ่งต่างๆ เช่น บุคคล สิ่งของ การกระทำ สถานการณ์ และอื่นๆ รวมทั้งท่าทีที่แสดงออกบ่งถึงสภาพจิตใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

2.ส่วนประกอบของเจตคติ

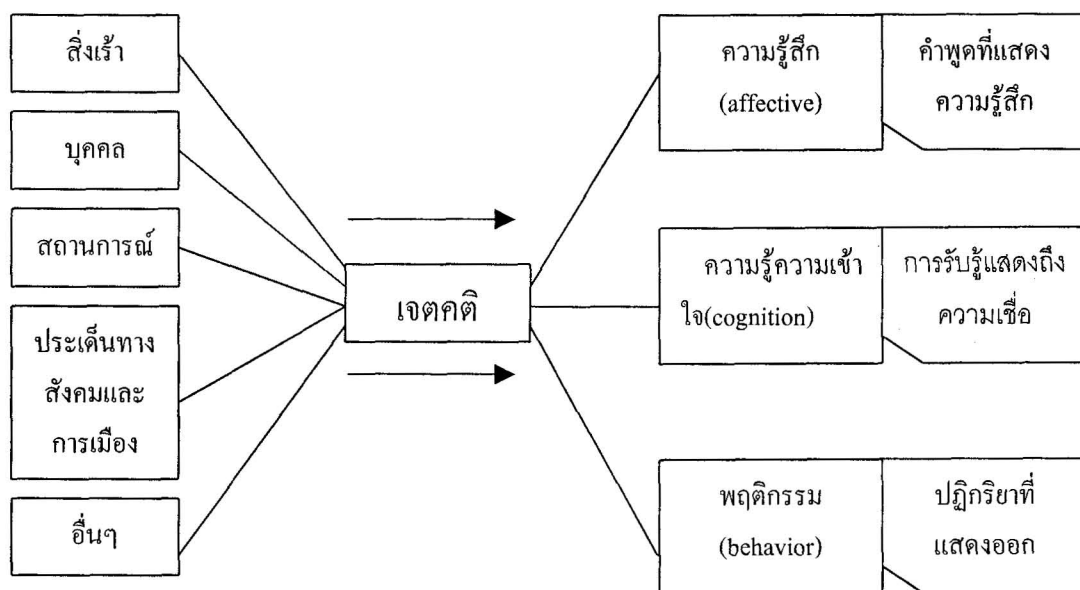
ส่วนประกอบของเจตคติสามารถแบ่งได้เป็นสามส่วนด้วยกัน คือ

1. ด้านความคิดหรือความรู้ความเข้าใจ(Cognitive component) ได้แก่ ความคิด ซึ่งเป็นส่วนประกอบของมนุษย์ในการคิด ซึ่งความคิดนี้อาจจะอยู่ในรูปหนึ่ง แตกต่างกันไป เช่น เมื่อบุคคลหนึ่งกล่าวถึงรถแข่ง ก็ต้องมีความคิดความเข้าใจเกี่ยวกับรถแข่งได้ว่ามีอะไรเป็นส่วนประกอบและทำงานได้อย่างไรนั่นเองนอกเหนือจากจะนึกถึงแต่เพียงยี่ห้อรถแข่งเท่านั้น

2. ด้านอารมณ์ ความรู้สึก (affective component) เป็นส่วนประกอบด้านอารมณ์ ความรู้สึกซึ่งจะเป็นตัวเร้า “ความคิด” อีกทอดหนึ่ง ถ้าหากบุคคลมีภาวะความรู้สึกที่ดี

หรือไม่ดีก็จะแสดงออกขณะคิดถึงสิ่งนั้นออกมาในลักษณะที่แตกต่างกัน เช่น ขณะคิดถึงรถแข่ง บุคคลที่มีความรู้สึกที่ดีต่อรถแข่งก็จะมีความรู้สึกในด้านบวก (positive) ในทางตรงข้าม บุคคลที่มีความรู้สึกที่ไม่ดีก็จะมีความรู้สึกด้านลบ (negative)

3. ด้านพฤติกรรม (behavioral component) เป็นส่วนประกอบที่มีแนวโน้มไปในทิศทางหรือการกระทำตามความรู้สึกในลักษณะเมื่อมีสิ่งเร้าก็จะเกิดปฏิกิริยาอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้น ซึ่งแสดงออกมาทางพฤติกรรม เช่น การขับรถแข่ง จึงเห็นได้ว่าถ้าบุคคลไม่มีความเข้าใจ หรือมีความคิดรวบยอด (concept) เกี่ยวกับรถแข่งก็จะมีเจตคติต่อ สิ่งนั้นๆ ได้ เช่น เมื่อมองดูรถแข่งความคิดเกี่ยวกับรถแข่งอาจมีแตกต่างกัน เช่น เป็นสิ่งที่น่ากลัวเพราะมีความเร็วสูง มีอันตรายมากหรือน่าทดลองเป็นนักแข่งรถดูเพราะโก้ดี เป็นต้น ดังนั้นส่วนประกอบทางด้าน ความคิด ความรู้ ความเข้าใจ จึงเป็นส่วนประกอบขั้นพื้นฐานของเจตคติและจะไปเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับความรู้สึกของบุคคลออกมาในลักษณะที่แตกต่างกันทั้งในด้านบวกและด้านลบ ซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์และการเรียนรู้ของความรู้สึกที่เกิดขึ้นและมีต่อวัตถุหรือปรากฏการณ์นั้นๆ ของบุคคลเป็นสิ่งสำคัญ ดังแผนภาพ

การเกิดเจตคติจากองค์ประกอบของเจตคติ จะเห็นได้ว่า เจตคติสามารถ เรียนรู้ได้ เพราะบุคคลมีชีวิตอยู่ท่ามกลางสิ่งแวดล้อมของสังคม โอกาสที่จะเรียนรู้/รับรู้จากสิ่งแวดล้อมย่อมจะมีอยู่มาก ดังนั้นเจตคติจึงเกิดจากการเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมชีวิตประจำวันจึงต้องนำองค์ประกอบของเจตคติแต่ละส่วนมาพิจารณากับการเกิดเจตคติของแต่ละบุคคล ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านความคิดหรือความรู้ความเข้าใจ (cognitive component of attitudes formation) เกิดจากการที่บุคคลรับและสัมผัสสิ่งต่างๆ จากสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน แล้วจัดกลุ่มของสิ่งที่ผ่านเข้ามาเป็นหมวดหมู่โดยรวมสิ่งที่เหมือนกันเข้าไว้ด้วยกันซึ่งทางจิต

เรียกว่า การแบ่งหมวดหมู่ (categorization) เพื่อช่วยในการรับรู้(perception)ของตนและการรับรู้เกี่ยวกับสิ่งเร้าต่างๆที่บุคคลรับและสัมผัสนี้นับว่าเป็นส่วนประกอบด้านความคิดหรือความรู้ความเข้าใจของเจตคติ

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ (affective component of attitude formation) เป็นการเกิดความรู้สึกหรืออารมณ์ที่เป็นไปในด้านบวกหรือลบ ซึ่งถูกเร้าจากการได้รับรู้จะเกิดความรู้สึกที่ดี – ไม่ดี ,ชอบ – ไม่ชอบ , พอใจ - ไม่พอใจ ถ้าบุคคลมีความรู้สึกไม่ดีต่อสิ่งใด บุคคลก็จะไม่ชอบสิ่งนั้น ถ้าบุคคลมีความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งใดก็จะชอบสิ่งนั้นหลังจากที่บุคคลจัดแบ่งประเภทหมวดหมู่แล้วทำการแปลความหมายออกมา

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (behavioral component of attitude formation) ปทัสถานทางสังคม (social norms) มีอิทธิพลต่อการเกิดเจตคติทางด้านนี้มาก เพราะเป็นรากฐานแห่งความคิดที่สร้างความเชื่อในสิ่งที่ถูกต้องหรือไม่ถูกต้องเพราะความเชื่อนี้เองจะคอยควบคุมความประพฤติ พฤติกรรมและการแสดงออกของแต่ละบุคคลไว้ ภายใต้อาณัติของปทัสถานทางสังคม เช่น การเหยียดผิวในอเมริกา หรือความกลัวในการทำสิ่งที่ปทัสถานทางสังคมไม่ยอมรับชาวบ้านจะซุบซิบนินทา เช่นการแต่งงานภายในสายเลือดเดียวกัน (incest taboo) เป็นต้น

อาจกล่าวได้ว่า เจตคติ เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกันตามลักษณะขององค์ประกอบของเจตคติที่บุคคลรับหรือสัมผัสสิ่งต่างๆจากสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวันเป็นสำคัญและมีการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลเพื่อช่วยในการรับรู้ของแต่ละบุคคล มีอารมณ์หรือความรู้สึกที่สอดคล้องกับความคิดซึ่งเกิดจากการวางเงื่อนไข การให้รางวัล การลงโทษ ความคุ้นเคย เป็นสภาวะทางจิตใจที่มีอิทธิพลต่อความคิดและมีพฤติกรรมที่แสดงออกเป็นที่คาดหวังหรือบรรทัดฐานของสังคม เจตคติเกิดจากสิ่งที่มีอยู่หรือเกิดขึ้นสามารถอ้างอิงได้ เจตคติมีลักษณะมั่นคงถาวรยากแก่การเปลี่ยนแปลงได้ในระยะเวลานานจำกัด เนื่องจากเจตคติเกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ที่บุคคลสะสมมาเป็นเวลานาน อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงเจตคติอาจทำได้ โดยอาศัยเวลาและกระบวนการในการเปลี่ยนแปลงเจตคติประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ

1 การใส่ใจ (Attention) เป็นความสนใจ ความใส่ใจในการรับข้อมูลใหม่ๆ จากบุคคลหรือสื่อมวลชน

2 ความเข้าใจ (Comprehension) เป็นความเข้าใจในความหมายนั้น เป็นการรู้จริงและเข้าใจเหตุผลให้ถูกต้องขึ้น

3 การยอมรับ (Acceptance) เป็นการถูกบังคับให้ปฏิบัติไม่ตรงกับเจตคติของตน

4 การเก็บเอาไว้ (Retention) เป็นการคงทนหรือเป็นการจำ ซึ่งเกิดจากประสบการณ์เดิมหรือความกระทบกระเทือนใจ

5 การกระทำ (Action) บุคคลเมื่อเปลี่ยนเจตคติก็จะเปลี่ยนด้านการกระทำด้วย เป็นการสอดคล้องกับพฤติกรรม

ทางจิตวิทยา สิ่งจูงใจต่างๆจะทำให้คนเรามีเจตคติต่อสิ่งนั้นๆ ในทางใดทางหนึ่ง คนเราจะมีเจตคติต่อสิ่งต่างๆในทางที่เป็นประโยชน์หรือสิ่งที่ทำให้เราเกิดความพอใจและเชื่อว่าสิ่งนั้นจะมีประโยชน์หรือสร้างความพอใจให้แก่เรา เจตคติส่วนใหญ่ จะเกิดจากแรงจูงใจพื้นฐานหน้าที่ของเจตคติแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. เจตคติ ช่วยทำหน้าที่เกี่ยวกับความรู้ (Knowledge Function) คนเราจะอยู่ในโลกได้จะต้องมีความรอบรู้พอควรเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมต่างๆ รวมทั้งบุคคลต่างๆด้วย เราต้องสามารถคาดคะเนได้ว่าสิ่งแวดล้อมต่างๆ เหล่านั้นจะเป็นอย่างไรเพื่อที่จะได้รับรู้ได้ตามจุดมุ่งหมายของสังคมเป็นการช่วยเหลือให้เกิดความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อไม่ให้เราเกิดความสับสนจนเกินไปและนำไปสู่การแก้ปัญหาในสังคมได้

2. เจตคติช่วยเป็นเครื่องมือทำให้เราไปถึงจุดมุ่งหมายและช่วยในการปรับตัว (Instrumental and Adjective Function) การที่คนเรามีเจตคติต่อสิ่งใด ทางใดก็เพราะว่าสิ่งนั้นจะนำเราไปยังจุดหมายบางอย่างได้รับความสำเร็จและจุดมุ่งหมายที่พึงพอใจ ถ้าบรรลุถึงจุดหมายเราก็มีเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้น ถ้าเป็นสิ่งที่ขัดขวางต่อจุดหมายเราก็จะมีเจตคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้น เจตคติทำให้เราปรับตัวเข้ากับสังคมได้และขึ้นอยู่กับการรับรู้ในปัจจุบันและอดีตของแต่ละบุคคล

3. เจตคติช่วยให้เราแสดงออกทางด้านพฤติกรรมต่างๆ (Self-Expressive Function) เรามีความคิดอย่างไรหรือมีค่านิยมอย่างไร เราก็จะพยายามที่จะมีเจตคติต่อสิ่งต่างๆให้สอดคล้องกับความคิดหรือค่านิยมของเราด้วย เพื่อให้เรามีลักษณะตามที่เราคิดว่าเราเป็น เช่นนั้นให้บุคคลอื่นเห็นและจะต้องมีความสอดคล้องกับค่านิยมของสังคม

4. เจตคติช่วยป้องกันตนเองได้ (Self – Defensive Function) เจตคติในบางเรื่องจะช่วยป้องกันตัวเราจากสิ่งแวดล้อมหรือข้อเท็จจริงต่างๆ เช่น มีเจตคติต่อคนอื่นๆในทางลบ เป็นต้นว่า เรารู้สึกว่าคุณคนนี้เกียจคร้านและสกปรกนั้นเป็นเพราะเราสะอาดและขยันกว่าซึ่งเป็นสิ่งที่น่าภาคภูมิใจทำให้เราสบายใจและลดความวิตกกังวลกับปัญหา คนเรามักจะหลีกเลี่ยงในสิ่งที่ไม่ดีหรือปกปิดความจริงบางอย่าง ซึ่งนำความไม่พอใจมาสู่ตัวเรา

บุคคลสามารถแสดงเจตคติออกได้ 3 ลักษณะด้วยกัน คือ

1. ลักษณะเจตคติเชิงบวก เป็นเจตคติที่ชักนำให้บุคคลแสดงออกมีความรู้สึกหรืออารมณ์จากสภาพจิตใจโต้ตอบในด้านดีต่อบุคคลอื่นหรือเรื่องราวใดเรื่องราวหนึ่ง รวมทั้งหน่วยงาน องค์การสถาบันและการดำเนินกิจกรรมขององค์การและอื่นๆ เช่น กลุ่มชาวเกษตรกร

ย่อมมีเจตคติทางบวกหรือมีความรู้สึกที่ดีต่อสหกรณ์การเกษตรและให้การสนับสนุนร่วมมือด้วยการเข้าเป็นสมาชิกและร่วมในกิจกรรมต่างๆ อยู่เสมอ เป็นต้น

2. ลักษณะทางลบหรือไม่ดี เป็นเจตคติที่สร้างความรู้สึกเป็นไปในทางเสื่อมเสีย ไม่ได้รับความเชื่อถือหรือไว้วางใจอาจมีความเคลือบแคลงระแวงสงสัยรวมทั้งเกลียดชังต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เรื่องราวหรือปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หรือหน่วยงาน องค์กร สถาบัน และการดำเนินกิจการขององค์กรอื่นๆ เช่น พนักงาน เจ้าหน้าที่บางคน อาจมีเจตคติเชิงลบต่อบริษัท ก่อให้เกิดอคติขึ้นในจิตใจของเขาจนพยายามประพฤติและปฏิบัติต่อต้านกฎระเบียบของบริษัท อยู่เสมอ

3. ลักษณะเจตคติที่บุคคลไม่แสดงความคิดเห็นในเรื่องราวหรือปัญหาหนึ่งหรือต่อบุคคล หน่วยงาน สถาบัน องค์กรและอื่นๆ โดยสิ้นเชิง เช่น นักศึกษาบางคนอาจมีเจตคติหนึ่งเฉยๆอย่างไม่มีความคิดเห็นต่อปัญหาได้เถียงเรื่องกฎระเบียบว่าด้วยเครื่องแบบของนักศึกษา

เจตคติทั้งสามลักษณะนี้บุคคลอาจมีเพียงประเภทเดียวหรือหลายประเภทรวมกันก็ได้ขึ้นอยู่กับความมั่นคงในเรื่องความเชื่อ ความรู้สึกนึกคิดหรือค่านิยมและอื่นๆ ที่มีต่อบุคคล สิ่งของ การกระทำหรือสถานการณ์ เป็นต้น

การวัดเจตคติ

การวัดเจตคติมีวิธีแตกต่างกันได้แก่

1. การวัดเจตคติโดยใช้ช่วงปรากฏที่เท่ากัน (Equal appearing Intervals) วิธีนี้สร้างขึ้นโดย Thurstone ใช้วัดความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าเป็นไปในทางบวกหรือลบ การวัดนี้ต้องทำการสร้างข้อความที่แทนความรู้สึกของกลุ่มบุคคลให้มากที่สุด เพื่อนำไปให้คณะกรรมการพิจารณาตัดสินเลือกข้อความที่สร้างขึ้นมานั้น โดยเรียงลำดับความเห็นด้วยมากที่สุดไปจนถึง ไม่เห็นด้วยมากที่สุด จำนวน 11 ระดับ แล้วนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ซึ่งสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์นี้ได้จากการให้ระดับข้อความต่างๆทั้งหมดจากคณะกรรมการ

2. การวัดเจตคติโดยใช้วิธีลิเกิร์ต (Likert method of Summated Rating) วิธีนี้สร้างขึ้นโดย Renis Likert วิธีวัดคือ สร้างข้อความเจตคติ (Attitude Statements) ขึ้นมาหลายๆข้อความให้ครอบคลุมหัวข้อที่ต้องการศึกษา วิธีวัดเจตคติแบบลิเกิร์ตนี้เป็นที่นิยมใช้กันแพร่หลายเนื่องจากสามารถสร้างได้โดยไม่ยาก มาตราส่วนการวัดเจตคติแบบลิเกิร์ตนี้ประกอบด้วยข้อความที่แสดงเจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วมีคำตอบให้เลือก 5 คำตอบได้แก่ 1. ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 2. ไม่เห็นด้วย 3. ไม่แน่ใจ 4. เห็นด้วย 5. เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3. การวัดเจตคติโดยวิธีวิเคราะห์สเกล (Scalogram Analysis) วิธีวิเคราะห์สเกลนี้เป็นวิธีการที่อธิบายถึงขอบข่ายในการประเมินผลกลุ่มของข้อความว่าเป็นไปตามลักษณะ

Guttman Scale หรือไม่ตามความคิดของ Guttman เชื่อว่าสเกลวัดเจตคติควรมีข้อความเพียง 4-6 ข้อความ หรือมากที่สุด 10-12 ข้อความเท่านั้น แล้วให้ผู้ตอบตอบว่าเห็นด้วยหรือไม่ ด้วยการให้คะแนนจะให้คะแนน 1 สำหรับข้อความที่เห็นด้วยและให้คะแนน 0 สำหรับข้อความที่ไม่เห็นด้วย เมื่อสร้างข้อความเสร็จใช้ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 100 ตัวอย่าง ให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นต่อข้อความต่างๆโดยเลือกตอบว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยแล้วนำรวมคะแนนของแต่ละคนจากนั้นเรียงลำดับคะแนนของแต่ละคนจากมากไปหาน้อย แล้วจึงวิเคราะห์สเกลตามวิธีของ Guttman โดยเริ่มจากคนที่ได้คะแนนสูงสุดไปหาต่ำสุด แล้ววิเคราะห์ว่าแต่ละข้อความเข้าหลักเกณฑ์หรือไม่แล้วจึงคัดเลือกข้อความที่มีคนเห็นด้วยมากที่สุดและรองลงมาตามลำดับเท่าที่ต้องการ

4. การวัดเจตคติโดยใช้วิธีเทคนิคความหมายจำแนก (Semantic Differential) วิธี การวัดเจตคติวิธีนี้คิดขึ้นโดย ออสกู๊ด(Charles E, Osgood) เป็นการวัดเจตคติของบุคคลต่อ สิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยใช้คำคุณศัพท์ 2 คำ ที่มีความหมายตรงข้ามกันระหว่างคำทั้งสองนี้ จะมีค่าระดับคะแนนอยู่ระหว่างกลาง โดยปกติจะมีความหมายจำแนกด้วยข้อให้เลือกจำนวน 3,5,7 ข้อ ซึ่งให้กลุ่มบุคคลประเมินค่าเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งอาจเป็นสถานที่ บุคคลหรือ เหตุการณ์การประเมินนี้จะให้ผู้ตอบประเมินค่ามากน้อย เช่น ดี - ชั่ว จริง - เท็จ ฉลาด - โง่ แข็ง - อ่อน เร็ว - ช้า เป็นต้น สำหรับวิธีนี้ปกติผู้ที่ตอบได้จะต้องมีความรู้ความเข้าใจอยู่ใน ระดับหนึ่งเพียงพอที่จะแยกแยะความรู้สึกของตนให้ตรงกับความแตกต่างของคำตอบที่ให้ไว้ (ซึ่งค่อนข้างจะเห็นไม่ชัดเจนนัก) ผู้ตอบทั่วไปจะมีอุปสรรคในการตอบวิธีวัดเจตคตินี้

5. การวัดเจตคติโดยวิธีการสะท้อนให้เห็นภาพ (Projective Techniques) การวัด โดยวิธีการสะท้อนให้เห็นภาพนี้ เป็นการวัดเจตคติทางอ้อม ในการวัดเจตคตินั้นถ้าผู้ที่ศึกษา โดยตรงว่ามีเจตนาต้องการที่จะทราบถึงอะไรเราอาจจะได้ข้อมูลจากผู้ถูกศึกษาไม่ตรงตาม เจตคติที่เป็นจริงของเขาก็ได้ ทั้งนี้เพราะเรื่องที่ศึกษามีส่วนทำให้ผู้ถูกศึกษาเสียหายหรือบางที เรื่องนั้นไปทำให้เกิดความเสียหาย แต่ผู้ถูกศึกษาอาจแสวงตอบให้สอดคล้องกับค่านิยมของ สังคม ฉะนั้นผู้ศึกษาจึงต้องใช้วิธีการวัดโดยที่ผู้ถูกศึกษาไม่ทราบว่าตนกำลังให้ข้อมูลจริงในเรื่อง ใดแน่ซึ่งวิธีการสะท้อนให้เห็นภาพช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวได้มากพอสมควร วิธีเหล่านี้ ได้แก่ การต่อประโยคให้สมบูรณ์,การโยงความสัมพันธ์ของคำ,การใช้ภาพการ์ตูน,การให้เล่าเรื่องจาก ภาพที่เป็นชุดให้ดู,การเล่นิทาน เป็นต้น

กล่าวโดยสรุปเจตคติของบุคคล หมายถึง ความรู้สึก ความคิด ความเชื่อหรือ แนวโน้มที่บุคคลพร้อมที่จะกระทำต่อสิ่งแวดล้อมในการตอบสนองในลักษณะชอบหรือไม่ชอบ การที่จะทราบเจตคติของใครคนใดคนหนึ่งอาจทำได้โดย การใช้แบบสอบถาม,การสังเกต, สัมภาษณ์และบันทึก,การใช้สังคมมิติ,การใช้วิธีสร้างจินตนาการ เพื่อการทำนายพฤติกรรมของ บุคคลทั้ง ด้านดี - ไม่ดี ความรู้สึกชอบ - ไม่ชอบ ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคลในเรื่องต่างๆ

เพื่อความเข้าใจสาเหตุและผลที่ผลักดันให้บุคคลกระทำการสิ่งต่างๆ ที่แตกต่างกัน การทราบถึงเจตคติที่มีต่อสิ่งใดแล้วจะสามารถทำนายพฤติกรรมของบุคคลได้เพื่อสามารถหาทางป้องกันหรือลดข้อขัดแย้งในเรื่องต่างๆ ที่เกิดขึ้นพร้อมทั้งเข้าใจสาเหตุและผลของพฤติกรรมหรือการกระทำของบุคคลเพื่อความร่วมมือร่วมใจและความสงบสุขของสังคม

งานวิจัยเกี่ยวกับเจตคติในประเทศ

ศรียา นิยมธรรม และคนอื่นๆ (2526:73) ประเมินผลโครงการการศึกษาพิเศษตามโครงการศึกษาอาชีวชนระยะครึ่งโครงการ เมื่อปี พ.ศ. 2526 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของโครงการการศึกษาพิเศษ เนื่องจากโครงการพัฒนาศึกษาอาชีวชนในด้านความก้าวหน้าของการดำเนินงานปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน สาเหตุของอุปสรรคข้อขัดข้องในการดำเนินงานและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานโดยเน้นการประเมิน 2 ด้าน คือ ด้านการให้บริการด้านการพัฒนาบุคลากร พบว่าการดำเนินงานด้านการศึกษาพิเศษตามโครงการพัฒนาศึกษาอาชีวชนได้ช่วยในด้านการพัฒนาบุคลากรให้ดำเนินไปอย่างกว้างขวางและทั่วถึง อย่างไรก็ตามการพัฒนาความรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนการศึกษาพิเศษยังเป็นเรื่องจำเป็นและยังเป็นเรื่องที่ต้องการในด้านการผลิตบุคลากรที่มีความชำนาญพิเศษ เช่น ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาและนักการศึกษาพิเศษในปัจจุบันยังไม่เป็นที่เพียงพอทั้งในด้านการเพิ่มปริมาณและคุณภาพบุคลากรควรได้รับการสนับสนุนในการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

คณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ(2529:48) ศึกษาการวิจัยเรื่องการศึกษาแนวโน้มความเป็นไปได้ของการจัดโครงการการเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผลการวิจัยพบว่า นโยบายของผู้บริหารโรงเรียนต่อการจัดการเรียนร่วมไปในทางสอดคล้องสนับสนุน ครูผู้สอนก็พร้อมที่จะดำเนินการได้ สำหรับองค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอนที่สำคัญ ได้แก่ การที่ผู้บริหารโรงเรียนได้ทราบนโยบายและวิธีการการดำเนินโครงการ ส่วนการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาผู้บริหารโรงเรียน คือ ปัญหาด้านบุคลากรเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด สำหรับครูผู้สอนพบว่าส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันจากทุกภูมิภาคของประเทศ

ผดุง อารยะวิญญู (2529 :197) กล่าวว่าไว้ว่าโครงการการเรียนร่วมจะประสบความสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายนับตั้งแต่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ตลอดจนบุคคลากรอื่นๆในโรงเรียนและการเรียนร่วมจะไม่เกิดผลอย่างเต็มที่หากบุคลากรที่ทำงานในโครงการนี้ไม่เต็มใจและเสียสละในการทำในการทำงานอย่างเต็มที่

สมบุรณ์ อาศิริพจน์ (2539 บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบเจตคติของผู้บริหารและครูในโรงเรียนโครงการเรียนร่วมในการศึกษาเปรียบเทียบประสบการณ์ในการสอนของผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีลักษณะของความสงสารเด็กมากกว่าบุคคลทั่วไป

ตามหลักการศึกษาศิษย์เด็กเหล่านี้ไม่ต้องการความสงสารหรือเวทนาแต่ต้องการให้สังคมมองเขาในลักษณะที่เขาเป็นส่วนหนึ่งของสังคมให้อยู่ในสังคมได้โดยที่ไม่ถูกรังเกียจ จึงเป็นหน้าที่ของบุคคลที่เกี่ยวข้องจะต้องให้การศึกษาเพื่อให้เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาสามารถดำรงชีวิตในสังคมของคนปกติได้เพราะไม่มีสังคมใดไร้คนพิการ

ซูลิกร ตั้งเชื่อนันท์ (2540,บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูที่สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า

1. ครูที่สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนประถมศึกษา มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
2. ด้านปัจจัยการกระตุ้นและปัจจัยคำจูง มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
3. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูที่สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนประถมศึกษาในแง่ตัวแปรที่เกี่ยวกับ เพศ ระดับอายุ คุณวุฒิ อายุราชการ พื้นฐานความรู้ด้านการศึกษาศิษย์เรียนร่วมกับเด็กปกติไม่แตกต่างกัน
4. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 7 ปี มีความพึงพอใจโดยรวมมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนระหว่าง 0 ปี – 3 ปี
5. ครูที่สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติที่ผ่าน การอบรมการสอนเด็กพิการ มีความพึงพอใจในปัจจัยกระตุ้นและในทุกองค์ประกอบของปัจจัยกระตุ้นมากกว่าครูที่ไม่ผ่านการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (โครงการสัมมนาเชิงอบรมฯ , 2540)

งานวิจัยเกี่ยวกับเจตคติต่างประเทศ

แพตตัน (Patton. 1984) ศึกษาถึงครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่กำลังเรียนอยู่ในมหาวิทยาลัยชุมชนแห่งหนึ่งในมลรัฐเวอร์จิเนีย พบว่าครูผู้สอนในชุมชนแห่งนี้ครูผู้สอนที่ผ่านการอบรม ปฐมนิเทศหรือเคยสอนจิตวิทยาหรือมีพื้นฐานเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีความพร้อมและทักษะดีกว่าครูด้านอื่นๆ

เคลเลอร์ (Keller. 1987 :47) ศึกษาถึงบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาพบว่า ครูใหญ่ ครูผู้สอน มีความเห็นสอดคล้องกันว่า เด็กที่มีความต้องการพิเศษควรเรียนร่วมกับเด็กปกติ แต่ครูผู้สอนมีความเห็นว่าควรมีห้องเรียนพิเศษสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษแยกออกจากกัน แต่ควรอยู่ในเขตโรงเรียนเดียวกัน

เซคส์ (Sakes,1987:47) ศึกษาพบว่าครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจะสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ดี มีความสามารถในการสอนขึ้นอยู่กับความเชื่อมั่น

ในตนเองของครูในการสอนเด็กประเภทนี้ เช่น ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรีทางการศึกษาพิเศษ หรือผ่านการอบรมมาโดยเฉพาะ

มาทา (Mata,1989 :50) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อเจตคติต่อการเรียนร่วมในเกาะกวม (Guam) ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีเจตคติในทางบวกต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษและการเรียนร่วม บุคลากรทางการศึกษาในงานวิจัยนี้ ได้แก่ ครูการศึกษาพิเศษ ครูให้คำปรึกษา ครูแนะแนว นักจิตวิทยา ผู้บริหารโรงเรียนและครูสอนเด็กปกติ การค้นคว้ายังพบอีกว่าครูการศึกษาพิเศษและครูแนะแนวมีเจตคติในทางบวกมากกว่าครูปกติและมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนร่วมของบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ ประสิทธิภาพในการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษการได้รับการฝึกอบรมทางการศึกษาพิเศษมาก่อนอายุและการมีประสบการณ์ตรงกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ครูและผู้บริหารที่เคยสอนหรือมีความรู้ความเข้าใจต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษมาก่อนมีเจตคติในทางบวกต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษมากกว่าครูที่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่าควรมีการ อบรมครู ผู้บริหารตลอดจนบุคลากรอื่นๆ ของโรงเรียนก่อนเปิดโครงการเรียนร่วมในโรงเรียนนั้น ๆ

ทัฟส์ (Tufts.1985) ทำการศึกษาเจตคติของครูการศึกษาพิเศษ ครูที่สอนเด็กปกติ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครองเด็กปกติ และครูปกครองเด็กพิเศษ ที่มีผลต่อการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีปัญหาทางภาษากับเด็กปกติที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นอนุบาล ถึงระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ในเมืองลอสแอนเจลิส แคลิฟอร์เนีย การศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 กลุ่มดังกล่าว มีเจตคติต่อการเรียนร่วมไม่แตกต่างกัน อายุของกลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแปรที่สำคัญ ทำให้เจตคติของบุคคลดังกล่าวแตกต่างกัน ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้ เจตคติต่อการเรียนร่วมแตกต่างกัน(การจัดการเรียนร่วม ของเด็กพิการหูในประเทศไทย . 2543 : 57)

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1 เจตคติต่อการจัดการศึกษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเด็กของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน

2 เจตคติต่อเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาด้านลักษณะและความสามารถของเด็กระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน

3 เจตคติต่อเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาเปรียบเทียบเจตคติของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วยหัวข้อต่างๆ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. วิธีการเก็บข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษา เป็นผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ และครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นบุคลากรในโครงการ การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของโรงเรียนโครงการเรียนร่วม สังกัดกรุงเทพมหานคร เนื่องจากเป็นผู้ที่มีโอกาสรับรู้ข้อมูลและสัมผัสกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยตรงและรู้ถึงปัญหาต่างๆ ของเด็กได้มากกว่าบุคคลทั่วไปรวมถึงปัญหาและอุปสรรคของการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของโครงการเรียนร่วมเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากโรงเรียนโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ทุกคนจำนวน 58 โรงเรียน ปีการศึกษา 2544 กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนทุกคน คือ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ จำนวน 58 คน และครูผู้สอนและ/หรือผู้ช่วยสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาทุกคน จำนวน 116 คน รวมตัวอย่างที่ใช้ทั้งสิ้น 174 คน

รายละเอียดของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีดังนี้

สถานภาพ	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.เพศ				
ชาย	22	37.9	23	19.8
หญิง	36	62.1	93	80.2
2.อายุ				
ต่ำกว่า 30 ปี	-	-	28	24.1
30 - 40 ปี	1	1.7	36	31.0
40 - 50 ปี	26	44.1	41	35.3
50 ปีขึ้นไป	31	52.5	11	9.5
3.ระดับการศึกษา				
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-	2	1.7
ปริญญาตรี	31	52.5	104	89.7
ปริญญาโท	26	44.1	10	8.6
สูงกว่าปริญญาโท	1	1.1	-	-
4.ตำแหน่ง/หน้าที่ ของท่านในปัจจุบัน	58	100	116	100
5.ประสบการณ์ในการทำงาน เกี่ยวกับเด็ก ที่มีความต้องการพิเศษ				
ต่ำกว่า 2 ปี	26	44.1	38	32.8
2 - 5 ปี	18	30.5	43	37.1
5 - 10 ปี	2	3.4	15	12.9
10 ปีขึ้นไป	11	18.6	15	12.9
ไม่ระบุ	1	1.7	5	4.3

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
ในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่สร้างขึ้นตามลักษณะแบบสอบถาม

ของ สุกัญญา ขำเพชร (2538:108 - 111) และ สหภัทร์ เจริญยศ (2540: 133 - 137) โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเช่น เพศ อายุ สถานภาพทางครอบครัว ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิทางการศึกษาพิเศษ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโรงเรียนโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร 3 ด้าน คือ

1.ด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จำนวน 13 ข้อ

2.ด้านลักษณะและความสามารถในการเรียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จำนวน 13 ข้อ

3.ด้านการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จำนวน 14 ข้อ

ประกอบด้วยคำถามทั้งสิ้น 40 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือเห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการปัญหาและวิธีการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโครงการเรียนร่วมโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครมีลักษณะเป็น คำถามปลายเปิด (Open – Ended)

เกณฑ์การประเมินค่า 5 ระดับ ดังนี้

1.00 – 1.49	หมายถึง	มีเจตคติไม่ดีย่างยิ่ง
1.50 – 2.49	หมายถึง	มีเจตคติไม่ดี
2.50 – 3.49	หมายถึง	มีเจตคติดีปานกลาง
3.50 – 4.49	หมายถึง	มีเจตคติดี
4.50 – 5.00	หมายถึง	มีเจตคติดีมาก

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา มีลำดับขั้น ดังนี้

1.กำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษาเปรียบเทียบเจตคติต่อการจัดการศึกษาเพื่อศึกษาในด้านการจัดการเรียนการสอน,ความสามารถของเด็ก,การปฏิบัติการสอนและการจัดการเรียน

การสอนที่สอดคล้องกัน เพื่อเป็นแนวทางหนึ่งในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมยิ่งขึ้น

2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความคิดเห็นและเจตคติต่อการจัดการเรียนร่วมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. สร้างแบบสอบถาม ตามรูปแบบที่กำหนด โดยครอบคลุมถึง ความเชื่อ ความเข้าใจ ความรู้สึกนึกคิดของผู้บริหารและครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในด้านการจัดการเรียนการสอน, ความสามารถของเด็ก, ด้านการปฏิบัติการสอนและการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกันตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยเป็นหลักในการดำเนินการ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบแบบสอบถามในแต่ละข้อว่าวัดได้ตรงตามนิยามหรือไม่ แล้วให้คะแนน “+1” สำหรับเมื่อแน่ใจว่าวัดได้ตรง คะแนน “-1” เมื่อแน่ใจว่าวัดได้ไม่ตรงและคะแนน “0” เมื่อไม่แน่ใจว่า วัดได้ตรงหรือไม่ตรง จากนั้นนำค่าการให้คะแนนของผู้เชี่ยวชาญมาพิจารณา ถ้าผู้เชี่ยวชาญ 2 ใน 3 ท่านพิจารณาให้คะแนน “+1” ถือว่าแบบสอบถามข้อนั้นวัดได้ตรงตามนิยาม ที่ตั้งไว้

5. ทดลองเครื่องมือ (Try out) นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดลองกับผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากโรงเรียนพิบูลย์ประชาสรรค์และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 30 ฉบับ เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น

6. นำแบบสอบถามจาก ข้อ 5 หาค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อโดยใช้เทคนิค 25 % แล้วทดสอบด้วย ค่าสถิติ ค่าที (t - test) ข้อที่มีค่ามากกว่า หรือเท่ากับ 1.75 ถือว่าเป็นข้อคำถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อวิจัยซึ่งได้ค่า t ของแบบสอบถามมีค่าตั้งแต่ น้อย - มาก ตามวิธีการของ เอ็ดเวิร์ด (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ .2528:185 - 186 อ้างอิงมาจาก Edward. 1978:152 - 154) เลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกไว้ 40 ข้อ

7. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ .2528 :170)

8. จัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม เพื่อใช้ในการวิจัย

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1.ขอหนังสือ จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยทำหนังสือถึงสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร เพื่อขอความร่วมมือจากโรงเรียนในสังกัด

2.ติดต่อโรงเรียนที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียนกำหนดวันเวลาเพื่อนำแบบสอบถามไปมอบให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ตอบแบบสอบถามแล้วนัดวันมารับคืน ภายใน 30 วัน

3. จัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ โดยระบุรายละเอียดและวิธีการตอบแบบสอบถามไว้แนบท้ายพร้อมซองติดแสตมป์ส่งกลับคืนผู้วิจัย ระหว่างวันที่ 4 – 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545 จำนวน 174 ฉบับ

4. ได้รับแบบสอบถามคืนครบจำนวนทั้งสิ้น 174 ฉบับเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

การวิเคราะห์ข้อมูล

1.ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์จำนวน 174 ฉบับลงรหัสและบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์

2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ดังต่อไปนี้

2.1 เพื่อศึกษาเจตคติต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ทำการประเมินค่าโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

2.2 การเปรียบเทียบเจตคติต่อการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติทดสอบ ที (t –test statistic)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.ค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนข้อมูล

1.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร
(ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2528:77)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

$$\begin{aligned} S.D. &= \text{ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน} \\ \sum X^2 &= \text{ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง} \\ \sum X &= \text{ผลรวมของคะแนนทั้งหมด} \\ N &= \text{จำนวนข้อมูล} \end{aligned}$$

2. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตร สัมประสิทธิ์ แอลฟา
(α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ 2528:77)

$$\alpha = \frac{N}{N-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right\}$$

$$\begin{aligned} \text{เมื่อ } \alpha &= \text{ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น} \\ N &= \text{จำนวนข้อของแบบทดสอบ} \\ S_i^2 &= \text{คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ} \\ S^2 &= \text{คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ} \end{aligned}$$

3. หาค่าจำแนกของแบบสอบถามโดยใช้สถิติทดสอบ ที (t-test statistics) ตาม
วิธีของ เอ็ดเวิร์ดทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย 2 กลุ่ม (ล้วน สายยศและอังคณา
สายยศ 2528: 77)

$$\text{เมื่อ } \bar{t} = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

$$\begin{aligned} \bar{X}_1 &= \text{คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1} \\ \bar{X}_2 &= \text{คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2} \\ S_1^2 &= \text{คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1} \\ S_2^2 &= \text{คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2} \\ n_1 &= \text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1} \\ n_2 &= \text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2} \end{aligned}$$

4. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความคิดเห็น ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยใช้สถิติ ที (t-test) แบบ Independent จากการศึกษานี้ โปรแกรม SPSS for WINDOWS

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้นำเสนอเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วม ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วม ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

เจตคติต่อการจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

1. ด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตาราง 1 ถึง ตาราง 3

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับเจตคติด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

รูปแบบการจัดการเรียนการสอน ที่เหมาะสมกับเด็ก ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา	ผู้บริหารโรงเรียน			ครูผู้สอน		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ เจตคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ เจตคติ
1. ผู้บริหารโรงเรียนควรเป็นผู้ดำเนินการ สอบคัดเลือกและกำหนดเกณฑ์การสอน เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา	3.26	1.60	ปานกลาง	3.89	0.96	ดี
2. ผู้บริหารโรงเรียนควรมีความรู้ และประสบการณ์ทางการศึกษาพิเศษ เพื่อการจัดการศึกษา ในโครงการ เรียนร่วมสำหรับเด็กที่มี ความบกพร่องทางสติปัญญา	4.31	0.730	ดี	4.35	0.70	ดี
3. ผู้บริหารโรงเรียนได้ปฏิบัติตาม ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของครู ในการจัดการศึกษา	3.93	0.77	ดี	4.07	0.71	ดี

ตาราง 1(ต่อ)

รูปแบบการจัดการเรียนการสอน ที่เหมาะสมกับเด็ก ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา	ผู้บริหารโรงเรียน			ครูผู้สอน		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ เจตคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ เจตคติ
4. ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดการอบรม ให้แก่ครูผู้สอนในการจัดทำสื่อ การเรียน การสอนของเด็กที่มีความบกพร่อง ทางสติปัญญา	3.96	0.99	ดี	4.46	0.74	ดี
5. ผู้บริหารโรงเรียนโครงการเรียนร่วม สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทาง สติปัญญาควรมีความรู้ความเข้าใจ ในความแตกต่างของเด็กแต่ละคน เป็นอย่างดี	4.11	0.72	ดี	4.52	0.74	ดีมาก
6. ครูผู้สอนควรมีส่วนร่วมในการพิจารณา รับเด็กเข้าเรียนในโครงการเรียนร่วม	4.55	0.50	ดีมาก	4.57	0.64	ดีมาก
7. ครูผู้สอนควรได้รับมอบหมาย ให้ปฏิบัติงานอย่างอิสระ และมีการประเมินที่เที่ยงตรง และมีประสิทธิภาพ	4.29	0.53	ดี	4.47	0.50	ดี
8. ครูควรได้รับความสะดวกจากผู้บริหาร โรงเรียนในการติดต่อประสานงาน กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับการศึกษาพิเศษเป็นอย่างดี	4.29	0.53	ดี	4.57	0.50	ดีมาก
9. ครูควรได้รับการจัดสรรงบประมาณ เพื่อใช้พัฒนาจัดทำสื่อการเรียนการสอน และการจัดการศึกษาโดยเฉพาะ	4.31	0.47	ดี	4.53	0.50	ดีมาก
10. ครูควรได้รับการสนับสนุน ให้ได้ไปประชุมสัมมนาหรือศึกษาดูงาน	4.35	0.48	ดี	4.60	0.54	ดีมาก
11. ครูควรมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน การศึกษาและมีส่วนร่วมในการกำหนด แผนการเรียนการสอนของเด็ก	4.38	0.49	ดี	4.53	0.57	ดีมาก

ตาราง 1(ต่อ)

รูปแบบการจัดการเรียนการสอน ที่เหมาะสมกับเด็ก ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา	ผู้บริหารโรงเรียน			ครูผู้สอน		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ เจตคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ เจตคติ
12. ได้มีการสนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดทำ แผนการเรียนการสอนให้เหมาะสม กับเด็กแต่ละคน	4.24	0.54	ดี	4.28	0.72	ดี
13. ควรให้บุคลากรในโครงการเรียนร่วม ได้รับการอบรมทางการศึกษาพิเศษ เพื่อหาประสบการณ์	4.36	0.49	ดี	4.60	0.79	ดีมาก
รวม	4.18	0.68	ดี	4.42	0.66	ดี

จากตาราง 1 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร มีเจตคติดีมากเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทาง สติปัญญา ในประเด็นของครูผู้สอนควรมีส่วนร่วมในการพิจารณารับเด็กเข้าเรียนในโครงการ เรียนร่วม มีเจตคติดีในประเด็นต่างๆ คือผู้บริหารโรงเรียนควรมีความรู้และประสบการณ์ทางการ ศึกษาพิเศษ การจัดอบรมและจัดทำสื่อการเรียนการสอน ควรมีความรู้และความเข้าใจในความ แตกต่างของเด็กแต่ละคน ครูผู้สอนมีเจตคติดีมากในประเด็นต่าง ๆ คือ การจัดทำสื่อการเรียน การสอนให้แก่ครู การมีส่วนร่วมในการพิจารณารับเด็กเข้าเรียน การเข้าใจถึงความแตกต่าง ของเด็กแต่ละคนและการส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้เพิ่มพูนทักษะเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ เช่น การได้ เข้ารับการอบรม ประชุมสัมมนา ศึกษาดูงานและการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งการ ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณและสื่อการเรียนการสอน มีเจตคติดีกับการจัดทำแผนการ เรียนการสอนให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน

จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันในด้านของการ จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร

2. ด้านลักษณะและความสามารถในการเรียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
ในโครงการเรียนร่วม

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับเจตคติด้านลักษณะและความสามารถในการเรียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

รูปแบบและลักษณะและความสามารถในการเรียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา	ผู้บริหารโรงเรียน			ครูผู้สอน		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับเจตคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับเจตคติ
1. ท่านคิดว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีการเรียนรู้เท่ากับเด็กปกติ	4.57	0.57	ดีมาก	2.95	1.24	ดีปานกลาง
2. ท่านได้จัดทำแผนการศึกษาโดยคำนึงถึงเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ได้มีส่วนร่วมเท่ากับเด็กปกติ	4.29	0.75	ดี	3.66	0.98	ดี
3. ท่านคิดว่า พฤติกรรมและการแสดงออกของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่แสดงออกเป็นปัญหาทางอารมณ์	4.12	0.82	ดี	3.35	1.23	ดี
4. ในการจัดการเรียนการสอน ท่านต้องฝึกทักษะและแก้ไขเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเป็นพิเศษ โดยที่ท่านไม่ยากทำแต่ต้องการให้บรรลุตามการจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน	3.91	0.71	ดี	2.64	1.14	ดีปานกลาง
5. ท่านคิดว่าการจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนครอบคลุมการจัดการเรียนการสอนได้ทั่วถึงเหมาะสมกับเด็ก	4.19	0.58	ดี	3.64	0.83	ดี
6. ท่านคิดว่าแผนการจัดการศึกษาให้กับเด็ก มีความเหมาะสมตามความแตกต่างของเด็กแต่ละคน	4.16	0.89	ดี	3.88	0.74	ดี

ตาราง 2 (ต่อ)

รูปแบบและลักษณะและความสามารถ ในการเรียนของเด็ก ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา	ผู้บริหารโรงเรียน			ครูผู้สอน		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ เจตคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ เจตคติ
7. ท่านคิดว่าความสามารถของเด็ก ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีความสอดคล้องกับการจัดทำแผน การจัดการเรียนการสอนตามโปรแกรม	3.97	0.99	ดี	3.73	0.94	ดี
8. ท่านคิดว่า การจัดทำแผนการจัดการศึกษา ของท่านทำให้เด็กมีพัฒนาการต่าง ๆ ดีขึ้น	2.862	0.96	ปานกลาง	3.97	0.58	ดี
9. ท่านคิดว่าการจัดการศึกษาของเด็ก ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เป็นการสร้างปัญหาให้แก่เด็กปกติ	3.76	0.77	ดี	2.38	1.01	ปานกลาง
10. ท่านคิดว่าท่านสามารถแก้ไขปัญหา และอุปสรรค ในด้านความพร้อม ในการจัดการศึกษา สำหรับเด็ก ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา	3.38	1.11	ปานกลาง	3.46	0.89	ปานกลาง
11. ท่านคิดว่าครูที่สอนเด็กที่มีความ บกพร่องทางสติปัญญา เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจ ในด้านการศึกษาพิเศษเป็นอย่างดี	3.21	1.04	ปานกลาง	3.88	0.94	ดี
12. ท่านคิดว่าถ้าเด็กได้รับการศึกษา เป็นอย่างดี และเหมาะสมจะสามารถ ปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้เหมือนเด็กปกติ ทั่วไป	2.83	1.16	ปานกลาง	4.03	0.71	ดี
13. ท่านคิดว่าการเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติ ช่วยส่งเสริมให้เด็กที่มีความต้องการ พิเศษปรับตัวเข้ากับเด็กปกติได้	3.69	0.84	ดี	4.07	0.78	ดี
รวม	3.76	0.86	ดี	3.51	0.92	ดี

จากตาราง 2 พบว่าผู้บริหารโรงเรียนในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร มีเจตคติดีมากในประเด็น เกี่ยวกับลักษณะและความสามารถของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีการเรียนรู้เท่ากับเด็กปกติ มีเจตคติดีในประเด็นการจัดทำแผนการศึกษา โดยคำนึงถึงเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาได้มีส่วนร่วมเท่ากับเด็กและสามารถเรียนได้ตามโปรแกรมการจัดการศึกษาของเด็กแต่ละคนและควรครอบคลุมได้ทั่วถึงเหมาะสมกับเด็กด้วย มีเจตคติดีปานกลางในประเด็นต่าง ๆ คือการจัดการศึกษาทำให้เด็กมีพัฒนาการต่าง ๆ ดีขึ้นและการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้เหมือนเด็กปกติทั่วไปรวมถึงอุปสรรคของความไม่พร้อมในการจัดการจัดการศึกษา

ครูผู้สอนมีเจตคติดีในประเด็นต่าง ๆ คือ การจัดทำแผนการศึกษาให้เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาได้มีส่วนร่วมเท่ากับเด็กปกติและการครอบคลุมทั่วถึงเหมาะสมตามความแตกต่างของเด็กแต่ละคนและควรมีความสอดคล้องตามโปรแกรมและสามารถทำให้เด็กมีพัฒนาการต่าง ๆ ดีขึ้นและจะสามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้เหมือนเด็กปกติทั่วไปและมีเจตคติดีปานกลางในประเด็นเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีการเรียนรู้เท่ากับเด็กปกติ การจัดการศึกษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เป็นการสร้างปัญหาให้แก่เด็กปกติ รวมทั้งการแก้ไขอุปสรรคและความไม่พร้อมในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน ในเรื่อง ลักษณะและความสามารถของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

3. เจตคติด้านการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับเจตคติด้านลักษณะการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

รูปแบบการจัดการเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับเด็ก ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา	ผู้บริหารโรงเรียน			ครูผู้สอน		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ เจตคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ เจตคติ
1. โรงเรียนที่จะจัดโครงการเรียนร่วมควรมีความพร้อมของบุคลากรทางการศึกษาพิเศษ	3.85	0.72	ดี	4.72	0.49	ดี ปานกลาง
2. ท่านคิดว่าโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมต้องมีความพร้อมด้านสถานที่สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเฉพาะ	3.59	0.65	ดี	4.44	0.65	ดี
3. ได้มีการสำรวจความต้องการของบุคลากรในโครงการเรียนร่วมในการเข้ารับการอบรมต่าง ๆ	3.95	0.54	ดี	3.87	0.82	ดี
4. ได้มีการจัดประชุมสัมมนาบุคลากรโรงเรียนโครงการเรียนร่วม โดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญในเรื่องการศึกษาพิเศษมาให้ความรู้	2.69	1.03	ปานกลาง	4.09	0.79	ดี
5. ได้มีการสนับสนุนบุคลากรในโครงการเรียนร่วม ไปเยี่ยมชมการปฏิบัติงานของหน่วยงานการศึกษาพิเศษที่มีผลงานดีเด่น	2.53	0.96	ปานกลาง	3.93	0.73	ดี
6. ได้มีการจัดสัมมนา/อบรม/แลกเปลี่ยนประสบการณ์ของครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโรงเรียนโครงการเรียนร่วม	3.845	0.64	ดี	3.88	0.70	ดี

ตาราง 3 (ต่อ)

รูปแบบการจัดการเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับเด็ก ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา	ผู้บริหารโรงเรียน			ครูผู้สอน		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ เจตคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ เจตคติ
7. ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อประเมิน คุณภาพ ความรู้ ความสามารถ ของครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วม เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา	3.91	0.66	ดี	3.82	0.72	ดี
8. ท่านคิดว่า การกำหนดแนวทาง การจัดการศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียน เป็นการสร้างปัญหาให้แก่ครูผู้สอน ในโครงการเรียนร่วม	3.69	1.11	ดี	3.55	0.97	ดี
9. ท่านคิดว่าการจัดการศึกษาของเด็ก ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เป็นการสร้างปัญหาให้กับบุคลากร ในโรงเรียน	3.93	0.88	ดี	2.47	0.97	ดี ปานกลาง
10. ท่านคิดว่าจุดมุ่งหมายของโครงการ เรียนร่วมของเด็กที่มีความบกพร่อง ทางสติปัญญา มีความสอดคล้อง กับสังคมปัจจุบันสามารถนำไปปฏิบัติ ได้จริง	3.24	1.81	ดี ปานกลาง	3.80	0.73	ดี
11. ท่านคิดว่าโครงการเรียนร่วมสำหรับ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สอดคล้องกับการจัดการศึกษา ของหน่วยงานของท่าน	3.90	1.14	ดี	3.61	0.93	ดี
12. ท่านคิดว่าการกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบของบุคลากร ในโครงการเรียนร่วมสำหรับเด็ก ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีความเหมาะสม	4.10	0.99	ดี	3.51	0.82	ดี

ตาราง 3 (ต่อ)

รูปแบบการจัดการเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับเด็ก ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา	ผู้บริหารโรงเรียน			ครูผู้สอน		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ เจตคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ เจตคติ
13. ท่านคิดว่าจำนวนครูการศึกษาพิเศษ มีเพียงพอกับการจัดการศึกษาให้แก่ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา	4.05	1.07	ดี	2.73	1.16	ดี ปานกลาง
14. ท่านคิดว่าโครงการเรียนร่วม เป็นการจัดการศึกษาที่สูญเสียเปล่า ไม่สามารถพัฒนาเด็กที่มี ความบกพร่องทางสติปัญญาได้	2.26	1.05	ไม่ดี	2.24	1.44	ไม่ดี
รวม	3.54	0.95	ดี	3.62	0.85	ดี

จากตาราง 3 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนในโครงการเรียนร่วม ของโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร มีเจตคติดีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในประเด็นต่างๆ คือ การจัดโครงการเรียนร่วมควรมีความพร้อมของบุคลากร ความพร้อมของสถานที่ ความต้องการของบุคลากรในโครงการ การได้มีการจัดสัมมนา/อบรม/แลกเปลี่ยนประสบการณ์ของครูผู้สอน การจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อประเมินคุณภาพ ความรู้ ความสามารถของครูผู้สอน การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรในโครงการเรียนร่วมและการกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนเป็นการสร้างปัญหาให้แก่ครูผู้สอน มีเจตคติไม่ดีในประเด็นต่างๆ คือ การจัดการศึกษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเป็นการสร้างปัญหาให้กับบุคลากรในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนมีเจตคติดีปานกลางในประเด็นจุดมุ่งหมายของโครงการเรียนร่วมมีความสอดคล้องกับสังคมปัจจุบันและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและการจัดโครงการเรียนร่วมเป็นการจัดการศึกษาที่สูญเสียเปล่าไม่สามารถพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาได้

ครูผู้สอนมีเจตคติดีในประเด็นต่าง ๆ คือ การจัดทำแผนการศึกษาโดยคำนึงถึงเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาได้มีส่วนร่วมเท่ากับเด็กปกติ การกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน ครอบคลุมการจัดการเรียนการสอนตามโปรแกรมและช่วยทำให้เด็กมีพัฒนาการต่าง ๆ ดีขึ้น ถ้าเด็กได้รับการศึกษาเป็นอย่างดีจะสามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้เหมือนเด็กปกติทั่วไป ครูผู้สอนมีเจตคติไม่ดีในประเด็นการจัดการศึกษาของเด็กที่มีความ

บกพร่องทางสติปัญญาไม่สามารถพัฒนาเด็กได้เป็นการสร้างปัญหาให้กับบุคลากรในโรงเรียน มีเจตคติดีปานกลางในประเด็นที่จะสามารถแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในด้านความพร้อมในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาได้

จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความคิดเห็นที่สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน ในเรื่องของการปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

เปรียบเทียบเจตคติต่อการจัดการศึกษา สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้สถิติทดสอบ t-test แบบ Independent ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับเจตคติต่อการจัดการศึกษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

กลุ่ม	$\bar{X}$	S.D	DF	t	P-valu
ผู้บริหารโรงเรียน	3.823	0.446	172	0.503	0.616
ครูผู้สอน	3.849	0.312	172		

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่าเจตคติระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับครูผู้สอนต่อการจัดการศึกษาในโครงการเรียนร่วม ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมาตรฐานและระดับเจตคติทั้งสามด้านของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนต่อการจัดการศึกษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในรวม ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

เจตคติ	ผู้บริหารโรงเรียน			ครูผู้สอน			df	t	P-Valu
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ เจตคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ เจตคติ			
ด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ที่เหมาะสมกับเด็กที่มีความบกพร่อง ทางสติปัญญา	4.18	0.38	ดี	4.42	0.38	ดี	172	3.91	.00
ด้านลักษณะและความสามารถของ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา	3.58	0.48	ดี	3.51	0.44	ดี	172	0.89	.37
ด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ให้กับเด็กที่มีความบกพร่อง ทางสติปัญญา	3.71	0.46	ดี	3.62	0.42	ดี	172	1.35	.18

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่าเจตคติระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับครูผู้สอนต่อการจัดการศึกษาในโครงการเรียนรวม ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการ ปัญหาเจตคติและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

1. ด้านความต้องการในการจัดการศึกษา สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

พบว่าควรจัดให้มีครูการศึกษาพิเศษรวมทั้งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและมีความเข้าใจต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้เพียงพอและมีความต้องการเป็นอย่างมากต่อการจัดการศึกษาสำหรับโครงการเรียนร่วม ส่วนในเรื่องของความพร้อมด้านอาคารและสถานที่มีความสำคัญไม่มากนักเนื่องจากสามารถจัดการศึกษาตามโครงการเรียนร่วมได้และพบว่ามีส่วนน้อยมากที่เห็นว่าการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญายังขาดสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเด็ก เป็นอันดับสุดท้าย

2. ด้านปัญหาในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

พบว่าปัญหาการขาดครูการศึกษาพิเศษ และบุคลากรทางการศึกษาพิเศษมีความสำคัญเป็นอันดับแรก ส่วนปัญหาและความไม่พร้อมที่เกิดขึ้นจากตัวเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความสำคัญรองลงมา ด้านงบประมาณและสถานที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาและการเปลี่ยนแปลงนโยบายของผู้บริหารโรงเรียนเป็นปัญหาอันดับสุดท้าย

3. ข้อเสนอแนะและเรื่องอื่น ๆ

พบว่าการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโครงการเรียนร่วมควรจัดให้มีครูบุคลากรด้านการศึกษาพิเศษอย่างเพียงพอและควรมีการอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรดังกล่าวและเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

เพื่อความสะดวกในการศึกษา และทำความเข้าใจให้ง่ายขึ้น ผู้วิจัยขอเสนอขั้นตอนของการศึกษาในบทนี้ เรียงตามลำดับ คือ ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า สมมุติฐานการศึกษาค้นคว้า วิธีการศึกษาค้นคว้า เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล อภิปรายผลข้อเสนอแนะทั่วไปและข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาเจตคติต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

- 1 เจตคติต่อการจัดการศึกษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเด็กของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน
- 2 เจตคติต่อเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาด้านลักษณะและความสามารถของเด็กระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน
- 3 เจตคติต่อเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน

วิธีการศึกษาค้นคว้า

1. กำหนดเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นผู้บริหารและครูผู้สอนจากโรงเรียนโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
2. ทำการสร้างและทดสอบแบบสอบถามตามวิธีทางสถิติ
3. ดำเนินการจัดส่งและรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับทำการตรวจสอบความสมบูรณ์
4. ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์ จำนวน 174 ฉบับ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นการรวบรวมข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ทางการศึกษาพิเศษ ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นการรวบรวมข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการเรียนร่วม เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยปรับปรุงมาจากแบบสำรวจความพร้อมและความต้องการในการจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติในโรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ของ สุกัญญา ขำเพชร (2538:108-111) และการศึกษาความต้องการปัญหาเจตคติของครูและผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการเรียนร่วม ในโรงเรียนวัดโพคัยกับโรงเรียนราชวินิต ของ สหภัทร์ เจริญยศ (2540:133-137) ลักษณะของแบบสอบถามมีลักษณะ เป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ของ ลิเคิร์ต (Likert :1972) ซึ่งแบ่งออกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้ คือ

1. ด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
2. ด้านลักษณะและความสามารถในการเรียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
3. ด้านการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการปัญหาและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้ได้นำแบบสอบถาม หาค่าความเชื่อมั่นได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นแบบ อัลฟา (Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.89

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดย การวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างใช้ร้อยละ (Percentage) การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษา สำหรับเด็ก ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติทดสอบที (t-test)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้ จะสรุปรวมเฉพาะส่วนที่เป็นการวิเคราะห์ผลตามจุดมุ่งหมายเท่านั้น ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. เจตคติต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโครงการเรียนร่วมโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

1.1 ด้านรูปการจัดการเรียนการสอน สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีความเห็นไม่แตกต่างกันในเรื่องผู้บริหารและครูผู้สอนมีความรู้และประสบการณ์ทางการศึกษาพิเศษมีความเข้าใจในความแตกต่างของเด็กแต่ละคน การร่วมมือกันในการสอบคัดเลือกและกำหนดเกณฑ์การสอนเด็กร่วมกัน รวมทั้งการจัดทำแผนการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน

1.2 ด้านลักษณะและความสามารถในการเรียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีความเห็นไม่แตกต่างกันในเรื่องการจัดทำแผนการศึกษา โดยคำนึงถึงเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้มีส่วนร่วมเท่ากับเด็กปกติการจัดแผนการศึกษาตามความสามารถและความแตกต่างของเด็กแต่ละคน

1.3 ด้านการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีความเห็นไม่แตกต่างกันในเรื่อง การจัดโครงการเรียนร่วม ต้องมีความพร้อมด้านบุคลากรทางการศึกษาพิเศษ และเพิ่มพูนทักษะต่าง ๆ ให้กับบุคลากรของโครงการเรียนร่วม และไม่เห็นด้วยกับความคิดที่ว่า การจัดโครงการเรียนร่วมเป็นการจัดการศึกษาที่สูญเปล่าไม่สามารถพัฒนาเด็กได้

2. การเปรียบเทียบ เจตคติด้านการจัดการศึกษา สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าการจัดให้มีครูการศึกษาพิเศษและบุคลากรที่มีทักษะความรู้ความสามารถและเข้าใจในเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาอย่างเพียงพอและมีการอบรมให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง พบว่ามีเจตคติไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การอภิปรายผลจะอภิปรายในแต่ละจุดมุ่งหมายต่อไปนี้

1. จุดมุ่งหมายเพื่อศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่า โรงเรียนโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ไม่มีความพร้อมทางด้านครูการศึกษาพิเศษ และบุคลากรทางการศึกษาพิเศษมีจำนวนไม่เพียงพอในการจัดการเรียนร่วม ตามโครงการเรียนร่วมดังกล่าว ทำให้การจัด

การศึกษาไม่ต่อเนื่องอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีผลกระทบต่อเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาโดยตรง ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้เต็มตามศักยภาพของตนเอง

2. จุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาลักษณะและความสามารถในการเรียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงให้เห็นว่าเด็กที่อยู่ในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีความพร้อมและสมรรถภาพที่จะพัฒนาทักษะ ในด้านต่าง ๆ ได้สอดคล้องกับเด็กปกติทั่วไปและเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาไม่ได้เป็นปัญหาของโครงการเรียนร่วมดังกล่าว

3. จุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนร่วมไม่ได้เป็นการสร้างปัญหาให้แก่ครู บุคลากร และเด็กในโรงเรียนที่มีโครงการเรียนร่วมดังกล่าวและการจัดการเรียนร่วมไม่ได้เป็นการจัดการเรียนการสอนที่สูญเปล่า อย่างไรก็ตามผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนมาก เจตคติของผู้บริหารและครูผู้สอนเหล่านี้ถ้าได้รับข้อมูลที่เป็นจริงเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมน่าจะเป็นผลทำให้มีความพร้อมต่อการจัดการเรียนร่วมรวมทั้งการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องให้สำเร็จได้

อย่างไรก็ตาม ศรียา นิยมธรรม (2531 : 28-39) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่จะทำให้การจัดการเรียนร่วมประสบความสำเร็จได้นั้น จะต้องประกอบด้วย

1. ผู้บริหารโรงเรียนต้องกำหนดนโยบาย ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนร่วม
2. ครูผู้สอนต้องมีเจตคติที่ดีต่อเด็ก
3. บุคลากรในโครงการเรียนร่วม ต้องเอาใจใส่ดูแลเด็ก และสร้างเจตคติที่ดีต่อเด็ก

ทั้งนี้ เป็นการสอดคล้องกับเรโนลด์ส์และเบริช ที่กล่าวว่าองค์ประกอบที่ทำให้การจัดการเรียนร่วมประสบความสำเร็จได้นั้น โรงเรียนจะต้องมีความพร้อมก่อนที่จะลงมือจัดการเรียนร่วม (ผดุง อารยะวิญญู.2533:201-202;อ้างอิงมาจาก Reynold and Birch.1977)

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. โรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมอยู่แล้ว ควรพิจารณาทบทวนว่าในปัจจุบันมีความพร้อมมากน้อยเพียงใด ของบุคลากรในการจัดการเรียนร่วม มีวิธีการดำเนินการอย่างไรจึงจะมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

2. ขยายโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้เข้าเรียนร่วมในโรงเรียนของเด็กปกติที่อยู่ใกล้บ้าน ให้มากขึ้นอย่างทั่วถึง

3. โรงเรียนที่มีแผนเปิดการเรียนร่วม จะต้องสร้างความพร้อมให้เกิดแก่ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และบุคลากรอื่น ๆ เพราะถ้าผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และบุคลากรอื่น ๆ ตระหนักถึงความสำคัญกับการจัดการเรียนร่วมแล้วปัญหาด้านอื่น ๆ ก็สามารถแก้ไขให้สำเร็จได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การทำการวิจัยว่าสมควรขยายโครงการการเรียนร่วม สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ด้านใดอย่างจริงจัง เพื่อสนองความจำเป็นและปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมอย่างแท้จริง

2. ควรทำการวิจัยรูปแบบ ของการจัดการเรียนร่วมในปัจจุบันว่า มีความเหมาะสมกับความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษมากน้อยเพียงใด เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของสังคม เมื่อคำนึงถึงความพร้อม ด้านบุคลากรและของโลกที่กำลังแปรเปลี่ยนไปสู่สังคมยุคการสื่อสารไร้พรมแดน เช่น ปัจจุบัน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กัลยา สุตะบุตร. “การแบ่งประเภทของภาวะปัญญาอ่อนตาม ICD -10, ” .
วารสารราชานุกูล 7.24 – 28. กันยายน – ธันวาคม 2535
 กองวิชาการ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร. สถิติจำนวนนักเรียน ห้องเรียน และครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายสำนักงานเขต และโรงเรียน ปีการศึกษา 2543 .อัสสัณา
- กองการศึกษาเพื่อคนพิการ กรมสามัญศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ,
รูปแบบการจัดการเรียนร่วมของเด็กพิการทางหูในประเทศไทย ,
 กันยายน .2543. อัสสัณา.
- กองการศึกษาเพื่อคนพิการ กรมสามัญศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ,
คู่มือการจัดการเรียนร่วมในระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ 2543 .
 อัสสัณา.
- เจสียา บุรีภักดี จิตวิทยาสังคม กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์คุรุสภา,2517,หน้า 218
 ชวลา เรียรธนู, กัลยา สุตะบุตร. ภาวะปัญญาอ่อน. จิตเวชเด็กสำหรับกุมารแพทย์
 CHILD PSYOHATRY FOR PEDIATRIEANS (ฉบับปรับปรุง)
 โครงการตำรามหาวิทยาลัยมหิดล
- ผดุง อารยะวิญญู. การเรียนร่วม. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาพิเศษและการศึกษาผู้ใหญ่
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร2529
 อัสสัณา.
- _____ . การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. กรุงเทพฯ :
ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 3 กันยายน 2541.
- พัชรวิทย์ เกตุแก่นจันทร์. เอกสารประกอบการบรรยายภาวะบกพร่องทางสติปัญญา.
การฟื้นฟูสมรรถภาพทางด้านอาชีพและการจ้างงานบุคคลปัญญาอ่อน.
 กรุงเทพฯ : การศึกษาพิเศษคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,2537
- พรรณี ชูชัย. จิตวิทยาการเรียนการสอน, กรุงเทพฯ : วรุฒิการพิมพ์ , 2522
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ :
ศึกษาพรจำกัด,2528

- ศรียา นิยมธรรม และคนอื่นๆ .ประเมินผลโครงการศึกษาตามโครงการพัฒนาการศึกษา
อาเซียนระยะครึ่งโครงการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาอาเซียน
 แห่งประเทศไทย, 2526
- _____.เอกสารการประชุมสัมมนาเพื่อหาแนวทางในการจัดการประถมศึกษา
สำหรับเด็กพิการร่วมกับเด็กปกติ . กรุงเทพฯ : โครงการพัฒนารูปแบบ
 การจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กปกติ, 2531. อัดสำเนา .
- สมบุญ อาศิริพจน์. การศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหารและครูในโรงเรียน
โครงการการเรียนรู้ร่วมที่มีต่อความสามารถในการเรียนและการปรับตัวของ
นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในโรงเรียนเขตกรุงเทพมหานคร.
 ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร, 2539 . อัดสำเนา.
- สหัทธ์ เจริญยศ. การศึกษาความต้องการ ปัญหา เจตคติของครูและผู้ปกครอง
นักเรียนที่มีต่อการเรียนร่วมในโรงเรียนวัดโพคัยกับโรงเรียนราชวินิต,
 ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร, 2540 . อัดสำเนา.
- สุกัญญา ขำเพชร. ความพร้อมและความต้องการในการจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็ก
ที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติในโรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษา
กรุงเทพมหานคร .ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535 .อัดสำเนา .
- ศูนย์การศึกษาพิเศษ โครงการสัมมนาเรื่องการอบรมเชิงปฏิบัติการให้บริการ
การศึกษาแบบเรียนรวม และปรับโครงสร้างหลักสูตรฝึกหัดครู ,
 2 – 4 มิถุนายน 2540 สถาบันราชภัฏสวนดุสิต กรุงเทพฯ : อัดสำเนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ . สำนักนายกรัฐมนตรี . ร่างพระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ. พ.ศ. 2542 . 3 มิถุนายน 2541 .
- หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักการศึกษา. กรุงเทพฯ: การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน
กรุงเทพมหานคร นิทรรศการ การจัดการเรียนร่วม สมัชชาการศึกษาท้องถิ่นเพื่อ
 ปฏิรูปการเรียนรู้ 10 – 12 : พฤษภาคม, 2543 . อัดสำเนา.
- _____.แนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มิถุนายน พ.ศ.
 2543 อัดสำเนา.

- Katz , D. "The Functional Approach to the Study of Attitudes,"
Public Quarterly , 24 (1960) . 343
- Allport Gordon , "Attitude", in C. Murchison (ed.) ,Handbook of Social Psychology (Worcester , Mass. Clark University Press,1935),p.10.
- Keller , Edith L. "Organizational Space and Attitudes toward Special Education Classes" Dissertation Abstract International. 47 : 8 ;
February ,1987.
- L.L. Thurstone, "Attitude Can Be Measured ' " American Annual of Sociology.
33 : (1958) ; 531.
- Martin Fishbein, Attitude Theory and Measurement (New York .John Wiley,
1967), p. 119.
- Mata,Faya E. "Mainstreaming Handicapped children. Attitude and Knowledge of Elementary Educators in the Guam Republic Schools,"
Dissertation Abstracts International. 50 (03) : A.663; September ,1989.
- Marvin E. Shaw and I.M. Wright,Scale for the Measurement of Attitudes
(New York . McGraw – Hill, 1976), p. 3.
- Patton, James R. "A. Study of Faculty Attitudes towards Special Needs Students at Three Community Colleges in the Virginia Community College System," Dissertation Abstracts International. 42 : 3 ; September ,1984.
- Reynolds, Maynard C.and Birch, Jack. Teaching Exceptional Children in All Americans Schools Reston, Virginia, The Council for Exceptional Children, 1977.
- Sakes, Norma S. "Correlates of Teachers Attitudes toward Mainstreaming".
Dissertation Abstracts International. 47 : 08 ; February 1987.

ภาคผนวก

จำนวนโรงเรียนที่เปิดโครงการจัดการเรียนร่วม ครูการศึกษาพิเศษ นักเรียนพิเศษ
ของโครงการเรียนร่วมโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

กลุ่มเขต	จำนวน		จำนวน โรง เรียน	จำนวน นักเรียน พิเศษ	จำนวนครู การศึกษา พิเศษ	จำนวน นักเรียน ปกติ	จำนวน ครูปกติ
	ในกลุ่ม	ที่เปิด เรียน					
กลุ่มรัตนโกสินทร์	9	6	6	74	5	2,910	141
กลุ่มบูรพา	9	9	10	194	8	17,150	809
กลุ่มศรีนครินทร์	8	8	8	101	4	8,192	374
กลุ่มเจ้าพระยา	9	9	10	250	7	10,684	455
กลุ่มกรุงธนเหนือ	7	7	8	98	7	10,765	473
กลุ่มกรุงธนใต้	8	8	9	121	5	8,311	411
รวม	50	47	51	838	36	58,012	2,663

จำนวนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนอยู่จำแนกตามความบกพร่องในโครงการ
เรียนร่วมโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

กลุ่มเขต	สติ ปัญญา	การ เรียนรู้	พหุ กรรม	ร่าง กาย	การ ไต่ ยีน	การ มอง เห็น	รวม	เด็กปกติ
กลุ่มรัตนโกสินทร์	21	42	6	1	3	1	74	2,910
กลุ่มบูรพา	62	97	20	7	5	3	194	17,150
กลุ่มศรีนครินทร์	47	24	16	7	3	4	101	8,192
กลุ่มเจ้าพระยา	149	69	18	7	7	-	250	10,684
กลุ่มกรุงธนเหนือ	61	25	4	2	5	1	98	10,765
กลุ่มกรุงธนใต้	43	45	13	12	5	3	121	8,311
รวม	383	302	77	36	28	12	838	58,012

(ที่มา. กองวิชาการ สำนักการศึกษา ,2543)

แสดงค่าอำนาจจำแนก (t-test) ตามวิธีการของ เอ็ดเวิร์ด ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม การศึกษาเปรียบเทียบเจตคติด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่จัดไว้จำนวน 40 ข้อ

ตาราง ค่าอำนาจจำแนกทั้งฉบับ ของแบบสอบถามการศึกษาเปรียบเทียบเจตคติ ด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระหว่างผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่สอบด้วยไมโครคอมพิวเตอร์ ที่เรียงตามค่าความยาก

ข้อที่	อำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	อำนาจจำแนก (t)
1	2.41	21	3.25
2	4.26	22	3.71
3	2.19	23	4.30
4	1.84	24	2.26
5	1.78	25	2.72
6	3.02	26	2.16
7	1.79	27	3.35
8	1.95	28	1.84
9	2.29	29	1.79
10	2.54	30	2.72
11	2.06	31	2.39
12	3.43	32	1.84
13	2.26	33	3.21
14	1.77	34	2.06
15	2.75	35	3.21
16	3.34	36	2.41
17	3.21	37	5.66
18	2.39	38	2.39
19	5.31	39	3.17
20	2.31	40	1.79

หนังสือติดต่อขอความอนุเคราะห์

ที่ ทม 1012/ 066

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๗ มกราคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพิบูลย์ประชาสรรค์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายสมนึก ศิริศักดิ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบเจตคติด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิ์สาร ศาสตราจารย์ศรียา นิยมธรรม และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุษณีย์ อนุรุทธวิธวงศ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้ท่าน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ครูผู้สอน และครูผู้ช่วยสอน ตอบแบบสอบถามการศึกษาเปรียบเทียบเจตคติด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายสมนึก ศิริศักดิ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิสาลาภรณ์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5644 โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1012/ ๐๐๒๐

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๗ มกราคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม และรายชื่อโรงเรียนในสังกัด

เนื่องด้วย นายสมนึก ดุริยศักดิ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบเจตคติด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิ์สาร ศาสตราจารย์ศรียา นิยมธรรม และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุษณีย์ อนุรุทธวิงส์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ผู้รับผิดชอบ ครูผู้สอน ผู้ช่วยสอน และครูผู้ช่วย ในโรงเรียนสังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ดังเอกสารที่แนบ ตอบแบบสอบถามการศึกษาเปรียบเทียบเจตคติด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียน สังกัด กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายสมนึก ดุริยศักดิ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และจะกรุณามีหนังสือแจ้งไปยังโรงเรียนในสังกัดจะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5644 โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1012/ 01๖๒

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๖ มกราคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายสมนึก ศรีศักดิ์ นิติระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบเจตคติด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิ์สาร ศาสตราจารย์ศรียา นิยมธรรม และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุษณีย์ อนุรุทธวิงศ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นางสาวผกาทิพย์ แก้วผณีรัมย์ ศึกษาานิเทศก์ 9 เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามการศึกษาเปรียบเทียบเจตคติด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายสมนึก ศรีศักดิ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5644 โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1012/ ๐๐๕๐

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑ มกราคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม และรายชื่อโรงเรียนในสังกัด

เนื่องด้วย นายสมนึก ดุริยศักดิ์ นิติระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปฏิญาณพันธะ เรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบเจตคติด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิ์สาร ศาสตราจารย์ศรียา นิยมธรรม และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุษณีย์ อนุรุทธวิงส์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปฏิญาณพันธะ ในการนี้ นิติมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ผู้รับผิดชอบ ครูผู้สอน ผู้ช่วยสอน และครูผู้ช่วย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ดังเอกสารที่แนบ ตอบแบบสอบถามการศึกษาเปรียบเทียบเจตคติด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียน สังกัด กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายสมนึก ดุริยศักดิ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำปฏิญาณพันธะ และจะกรุณามีหนังสือแจ้งไปยังโรงเรียนในสังกัดจะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5644 โทรสาร. 258-4119

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ _____ สำนักงานการศึกษา (กองวิชาการ โทร. ๐ ๒๔๔๓๑ ๒๐๔๔๑)

ที่ กท ๓๐๐๔/๖๖๖ วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๔๕

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการเขต

ด้วย บันทึกวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้มีหนังสือ ที่ ทม ๑๐๑๒/๐๐๖๐ ลง วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๕ ขออนุญาตให้ นายสมนึก ดุริยศักดิ์ นักศึกษาปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาพิเศษ ซึ่งกำลังดำเนินการวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาเปรียบเทียบเจตคติด้านการจัดการศึกษา สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วมของ โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร" โดยให้ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้รับผิดชอบ ของโรงเรียนในสำนักงานเขตนี้ ตามรายชื่อที่แนบ เป็นผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือของการวิจัย รายละเอียดผู้วิจัยจะประสานกับทางโรงเรียนเป็นการภายในเอง

สำนักงานศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่า การวิจัยนี้จะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการ ปฏิรูปการเรียนรู้อของโรงเรียน สมควรอนุญาต

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุญาต และแจ้งให้ผู้บริหารโรงเรียนดังกล่าวทราบ และให้ความ ร่วมมือในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(นายไพรัช อรรถกามานนท์)

รองผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา

แบบสอบถาม

เรื่อง

การศึกษาเปรียบเทียบเจตคติด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งสำรวจความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับสถานะของปัญหาที่อาจเกิดขึ้นระหว่างความคิดของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเรียนได้ เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาปรับปรุงแผนการจัดการศึกษาที่เหมาะสม ตามโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครต่อไป ดังนั้นคำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง จึงใคร่ขอให้ท่านโปรดตอบคำถามที่ตรงกับความคิดเห็นและความรู้สึกที่แท้จริงโดยจะไม่มีผลกระทบกับตัวท่านแต่ประการใด

ตอนที่ 1

แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย/ลงในช่อง (✓) หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ

() ต่ำกว่า 30 ปี

() 30 - 40

() 40 - 50

() 50 ปี ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

() ต่ำกว่าปริญญาตรี

() ปริญญาตรี

() ปริญญาโท

() สูงกว่าปริญญาโท

4. สถานภาพ/ตำแหน่ง ของท่านในปัจจุบัน

() ผู้อำนวยการโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่/ผู้ช่วยผู้อำนวยการ/ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่
/ผู้รับผิดชอบในโครงการเรียนร่วม

() ครูผู้สอน/ครูประจำชั้น นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

5. ประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

() ต่ำกว่า 2 ปี

() 2 - 5 ปี

() 5 - 10

() 10 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2

แบบสำรวจ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องขวามือของคำถามแต่ละข้อตามความคิดเห็นของท่าน

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.ผู้บริหารโรงเรียนควรเป็นผู้ ดำเนินการสอบคัดเลือกและ กำหนดเกณฑ์การสอนนักเรียน ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา					
2.ผู้บริหารโรงเรียนควรมีความรู้ และประสบการณ์ทางการศึกษา พิเศษ เพื่อการจัดการศึกษาใน โครงการสอนนักเรียนที่มีความ บกพร่องทางสติปัญญา					
3.ผู้บริหารโรงเรียนได้ปฏิบัติตาม ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น ของครูในการจัดการศึกษา					
4.ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดการ อบรมให้แก่ครูผู้สอนในการจัดทำ สื่อการเรียนสอนของนักเรียนที่มี ความบกพร่องทางสติปัญญา					
5.ผู้บริหารโรงเรียนโครงการ เรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มี ความบกพร่องทางสติปัญญา ควรมีความรู้ความเข้าใจในความ แตกต่างของนักเรียนแต่ละคน เป็นอย่างดี					
6.ครูผู้สอนควรมีส่วนร่วมในการ พิจารณารับนักเรียนเข้าเรียนใน โครงการเรียนร่วม					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
7. ครูผู้สอนควรได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานอย่างอิสระและมีการประเมินที่เที่ยงตรงและมีประสิทธิภาพ					
8. ครูควรได้รับความสะดวกจากผู้บริหารโรงเรียนในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษเป็นอย่างดี					
9. ครูควรได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้พัฒนาจัดทำสื่อการเรียนการสอนและการจัดการศึกษาโดยเฉพาะ					
10. ครูควรได้รับการสนับสนุนให้ได้ไปประชุมสัมมนาหรือศึกษาดูงาน					
11. ครูควรมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการศึกษาและมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการเรียนการสอนของนักเรียน					
12. ได้มีการสนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน					
13. ควรให้บุคลากรในโครงการเรียนร่วมได้รับการอบรมทางการศึกษาพิเศษเพื่อหาประสบการณ์					
14. โรงเรียนที่จะจัดโครงการเรียนร่วมควรมีความพร้อมของบุคลากรทางการศึกษาพิเศษ					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
15. ท่านคิดว่าโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมต้องมีความพร้อมของสถานที่สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเฉพาะ					
16. ได้มีการสำรวจความต้องการของบุคลากรในโครงการเรียนร่วมในการเข้ารับการอบรมต่างๆ					
17. ได้มีการประชุมจัดสัมมนาบุคลากรโรงเรียนโครงการเรียนร่วมโดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญในเรื่องการศึกษาพิเศษมาให้ความรู้					
18. ได้มีการสนับสนุนบุคลากรในโครงการเรียนร่วมไปเยี่ยมชมการปฏิบัติงานของหน่วยการศึกษาพิเศษที่มีผลงานดีเด่น					
19. ได้มีการจัดสัมมนา/อบรม/แลกเปลี่ยนประสบการณ์ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโรงเรียนโครงการเรียนร่วม					
20. ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อประเมินคุณภาพ ความรู้ความสามารถของครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วมนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา					
21. ท่านคิดว่านักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีการเรียนรู้ได้เท่ากับนักเรียนปกติ					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
22.ท่านได้จัดทำแผนการศึกษา โดยคำนึงถึงนักเรียนที่มีความ บกพร่องทางสติปัญญาได้มีส่วน ร่วมเท่ากับนักเรียนปกติ					
23.ท่านคิดว่าพฤติกรรมและ การแสดงออกของนักเรียนที่มี ความบกพร่องทางสติปัญญาที่ แสดงออกเป็นปัญหาทางอารมณ์					
24. ท่านคิดว่า การกำหนด แนวทางการจัดการศึกษาของ ผู้บริหารโรงเรียนเป็นการสร้าง ปัญญาให้แก่ครูผู้สอนในโครง การเรียนร่วม					
25.ในการจัดการเรียนการสอน ท่านต้องฝึกทักษะและแก้ไข นักเรียนที่มีความบกพร่อง ทางสติปัญญาเป็นพิเศษโดยที่ ท่านไม่ยากแต่ต้องการให้ บรรลุตามการจัดการศึกษาของ ผู้บริหารโรงเรียน					
26.ท่านคิดว่า การจัดการศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนครอบคลุม การจัดการเรียนการสอนได้ ทั่วถึงเหมาะสมกับนักเรียน					
27.ท่านคิดว่า "ควรสอนอย่างไร" ให้กับนักเรียนได้เหมาะสมตาม ทักษะความแตกต่างของนักเรียน แต่ละคน ตามแผนการจัด การศึกษา					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
28. ท่านคิดว่าความสามารถของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีความสอดคล้องกับการจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนตามโปรแกรม					
29. ท่านคิดว่าการจัดทำแผนการจัดการศึกษาของท่านทำให้นักเรียนมีพัฒนาการต่าง ๆ เพิ่มขึ้น					
30. ท่านคิดว่าการจัดการศึกษาของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เป็นการสร้างปัญหาให้แก่ นักเรียนปกติ					
31. ท่านคิดว่าการจัดการศึกษาของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เป็นการสร้างปัญหาให้กับบุคลากรในโรงเรียน					
32. ท่านคิดว่าท่านสามารถแก้ไข ปัญหาและอุปสรรคในด้าน ความพร้อมในการจัดการศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา					
33. ท่านคิดว่าจุดมุ่งหมายของโครงการเรียนร่วมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีความสอดคล้องกับสังคมปัจจุบันสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
34. ท่านคิดว่าโครงการจัดการ ศึกษาของนักเรียนที่มีความ บกพร่องทางสติปัญญา สอดคล้องกับการจัดการศึกษา ของหน่วยงานของท่าน					
35. ท่านคิดว่าข้อกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบของบุคลากรใน โครงการสอนนักเรียนที่มีความ บกพร่องทางสติปัญญามีความ เหมาะสม					
36. ท่านคิดว่าจำนวนครู การศึกษาพิเศษมีพอเพียงกับ การศึกษาให้แก่เด็กที่มีความ ต้องการพิเศษ					
37. ท่านคิดว่าครูที่สอนนักเรียน ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในคำ นการศึกษาพิเศษเป็นอย่างดี					
38. ท่านคิดว่าถ้านักเรียนได้รับ การศึกษาอย่างดีและเหมาะสม จะสามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น ได้เหมือนเด็กปกติทั่วไป					
39. ท่านคิดว่าการเล่นร่วมกันในชั้น เรียนปกติช่วยส่งเสริมให้เด็กที่มี ความต้องการพิเศษปรับตัวเข้า กับเด็กปกติได้					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
40.ท่านคิดว่าโครงการเรียนร่วม เป็นการจัดการศึกษาที่สูญเสียเปล่า ไม่สามารถพัฒนาเด็กที่มีความ ต้องการพิเศษได้					

ตอนที่ 3

แบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการ ปัญหา เจตคติและข้อเสนอแนะ
การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโครงการเรียนร่วม
คำชี้แจง โปรดเขียนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่องความต้องการ ปัญหา เจตคติที่เกี่ยวกับ
การจัดการศึกษาในโครงการเรียนร่วม

1.ความต้องการ

.....

.....

2.ปัญหา.....

.....

.....

3.ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

4.อื่นๆ.....

.....

.....

การศึกษาเปรียบเทียบเจตคติต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
สมนึก ดุริยศักดิ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาพิเศษ
พฤษภาคม 2545

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบเจตคติของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการศึกษา สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 58 คน และครูผู้สอน 116 คน รวม 174 คน จากโรงเรียนในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร การเก็บรวบรวมข้อมูลตัวอย่างใช้แบบสอบถาม การศึกษาเปรียบเทียบเจตคติด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 1 – 28 กุมภาพันธ์ 2545

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์มีดังนี้ คือ หาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้ t-test

ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. โรงเรียนในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ไม่มีความพร้อมของครูผู้สอนและบุคลากรในการจัดการเรียนร่วม

2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนโครงการเรียนร่วมของโรงเรียน สังกัด กรุงเทพมหานคร มีเจตคติที่ดีต่อเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาและมีเจตคติที่เอื้อต่อการจัดการเรียนร่วมไม่แตกต่างกัน

3. ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนโครงการเรียนร่วมของโรงเรียน สังกัด กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ว่าการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ไม่ได้เป็นการสร้างปัญหาให้แก่เด็กปกติ

A COMPARATIVE STUDY ON THE ATTITUDES TOWARD EDUCATION FOR
CHILDREN WITH MENTAL RETARDATION BETWEEN SCHOOL ADMINISTRATORS
AND TEACHERS IN BANGKOK METROPOLIS

AN ABSTRACT
BY
SOMNUK DURIYASAK

Presented in Partail fulfillment of the rerquirements for the
Master of Education degree in special Education
At Srinakharinwirot University
May 2002

The purposed of this study was to the compare the attitudes toward the children with mental retardation between school administrators and teachers of Bangkok Metropolitan Administration in the mainstream schools.

The sample used in this research included 58 school administrators and 116 teachers, totaling 174, from Bangkok Metropolitan Administration schools who joined the Mainstream programs.

The statistics used for analyses of the data were percentage, arithmetic mean, standard deviation and t-test.

The main research findings were summarized as follows.

1. Schools were not ready to provide mainstreaming programs for special needs children.
2. The administrators and teachers in mainstreaming schools in Bangkok Metropolis showed positive attitudes toward mentally retarded children and toward mainstreaming, which were not statistically significant.
3. The administrators and teachers in the school with mainstreaming programs agreed that including the mentally retarded children in the school did not cause any trouble for the normal children.

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายสมนึก ดุริยศักดิ์
วันเดือนปี	เกิดวันที่ 6 กันยายน 2499
สถานที่เกิด	อำเภอพระนครศรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	55/3 หมู่ 1 ตำบลบางกระพี้ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม 73210
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 5
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ฝ่ายลูกเสือและยุวกาชาด กองโรงเรียน สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร 10600
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2532	วทบ.(จิตวิทยา) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ.2545	กศ.ม.(การศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร